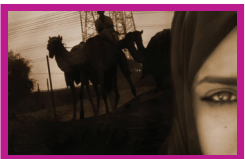
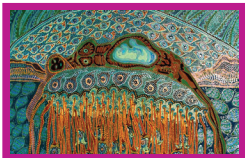

KËSHILLA

Përmbajtja/ Qershor 2009 (Nr. 35)

■		<i>Do të lexoni:</i>	
■		Kur'ani – Libri i Urtësisë	4
■		Gruaja që fliste vetëm me Kur'an	18
■		Besimi në botën e padukshme (GAJB)	27
■		Kurthet e Shejtanit	32
■		Kuptimi i karakterit të njeriut e të tjera...	38

KËSHILLA

Nr. 35, Qershor, 2009
Organ i Fondacionit të Kur'anit

Drejtör:
Prof. Muhammed Reza
HAXH KHEZR

Kryeredaktore:
Liseda RAMAJ

Drejtör artistik:
Vullnet MERJA

Korrektori:
Vjollca FEZA

Design & Layout:
Aurora SHEHU

Bashkëpunuan:
Vullnet MERJA,
Vjollca FEZA,
Sabrie FEZA,
Selim STAFJA,
Majlinda NDRECA,
Jetmir ÇELA etj.

Adresa: Rr. Hoxha Tahsim Nr. 168
Kutia Postare: 8272
Tel & Fax: 00355 04-2 377 311
Tirana – Albania
WebSite: www.fqurani.com
E-mail: f_quran114@yahoo.com

Me emrin e All'Ilahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit

Çfarë ndodh kur toka rrotullohet?!
All'Ilahu në Kur'an thotë: "A nuk
e di ti, se All'Ilahu di çdo gjë që
është në qiej dhe në Tokë?! Nuk ka
bisedë të fshehtë midis tre vetave,
që Ai të mos jetë i katërti; as midis
pesë vetave që Ai të mos jetë i
gjashti; as kur janë më pak, as kur
janë më shumë, që Ai të mos jetë
me ata, kudo që të ndodhen; Ai
në ditën e Kijametit do t'i njoftojë
ata se çfarë kanë bërë, se, me të
vërtetë, All'Ilahu di çdo gjë!"
(Sure "Muxhadele", ajeti 7)
Njeriu, krijesa më e përsosur e
All'Ilahut është këshilluar me anë
të ajeteve të çmuara të Kur'anit
t'u bindet rregullave islame, të
respektojë vullnetin e All'Ilahut
dhe të tregohet falënderues ndaj
mësimeve të Profetëve. Asgjë nuk
vlen më shumë se "Dija", Njohja
e All'Ilahut të Madhëruar. Veproni
me mirësi dhe me vetëdije se çdo
çast i jetës suaj peshohet në Ditën
e Gjykimit. Asgjë nuk vjen dhe
shkon pa arsye në këtë botë...

Kryeredaktorja

KUR'ANI

Libri i Urtësisë

Pengesat e njohjes

Mendjemadhësia: Ndoth që një njeri, megjithëse i di faktet, nuk e pranon të vërtetën. Kur'ani e paralajmëron këtë grup njerëzish me ndëshkimin e rreptë të Zotit: ***“Ai që i dëgjon ajetet e All'lahut, të cilat i thuhën e pastaj vazhdon prapë si mendjemadh, sikur nuk i ka dëgjuar ato, atë lajmëroje për një ndëshkim të dhembshëm. Edhe kur ai mëson diçka prej ajeteve Tona, i merr ato për lojë. Për të fillë ka një dënim shtypës.”*** (45: 8 – 9) ***“Sigurisht, ata që e kundërshtojnë Zbulesën e All'lahut pa pasur argumente,***

nuk kanë gjë tjetër në zemrat e tyre veçse një mendjemadhësi me të cilën nuk do t'ia arrijnë kurrë qëllimit...” (40: 56)

“Dhe, kur u erdhën argumentet Tona të qarta, ata thanë: ‘Kjo, pa dyshim, është magji. Edhe pse bindshëm e dinin se ishin të Zotit i mohuan padrejtësisht e me mendjemadhësi. Pra, shikoje se çfarë ishte fundi i keqbërësve.’” (27: 13 – 14)

“Por, atyre nuk u bëri dobi asgjë, as të dëgjuarit e tyre, as të parët e tyre e as zemrat e tyre, sepse ata ishin të fillë që i mohuan argumentet e All'lahut. Prandaj, ata i përfshiu ajo me të cilën talleshin.” (46: 26)

“Sigurisht, për ata që i mohuan ajetet Tona

dhe nga mendjemadhësia u larguan prej tyre, nuk do të hapen dyert e qiellit.”
(7: 40)

“Dhe, sa herë që unë i thërrisja ata për t’ua falur Ti mëkatet, ata i futnin gishtërinjtë e tyre në veshë dhe i mbulonin kokat me petkat e tyre dhe vazhdonin në të vetën me mendjemadhësi kryeneçe.” (71: 7)

“Pastaj, ai ktheu shpinën me mendjemadhësi. Dhe ai tha: Ky (Kur’ani) nuk është gjë tjetër veçse magji që tregohet (prej të tjerëve)”. (74: 23 – 24)

Ka një hadith nga Profeti ynë (paqja dhe bekimet e All’Ilahut qofshin mbi të!) që thotë: “O Ali, njerëzit shkatërrohen për tri gjëra: xhelozia, epshi dhe egoizmi.” (Saduk, Al – Khisal, vëllimi 1, faqe 85)

“Është kumtuar se Aliu (Zoti qoftë i kënaqur me të!) ka thënë (Amidi, Ghurar al – Hakim ua Durar al – Kalim, vëllimi 1, faqe 189): “Egoizmi e shkatërron mendjen.”

Imitimi i verbër i mendimeve të paraardhësve, i njerëzve me pozitë dhe fundërria e mendimeve të tua - këto janë pengesa në rrugën për të kërkuar të vërtetën dhe dënohen vazhdimisht në Kur’an.

“Dhe ata thonë: Zoti ynë, sigurisht, ne dëgjuam udhëheqësit tanë dhe të parët tanë, kështu që ata na larguan nga rruga e drejtë.” (33:67) **“Ne ndjekim atë që gjetëm te prindërit tanë dhe prindërit e tyre nuk dinin asgjë dhe nuk ishin në rrugë të drejtë.”** (5:104) **“Dhe, kur u erdhën atyre të dërguarit me argument të qartë, ata iu gëzuan dijenisë së vet dhe atëherë i përfshiu ajo që e tallnin”.** (40: 83)

“Dhe, kur u thuhet atyre: Ndiqni çfarë

ka zbritur All’Ilahu nëpërmjet këtij të Dërguari, ata thonë: ‘Jo! Ne ndjekim çfarë kemi gjetur te baballarët tanë. Dhe, çfarë! Baballarët e tyre nuk dinin asgjë dhe nuk ishin në rrugë të drejtë.” (5:104) **“Dhe kështu, Ne nuk dërguam para jush ndonjë paralajmërues në qytet, por ata që bënë jetë të rehatshme në të, thanë: ‘Sigurisht, ne i shohim prindërit tanë në rrugë të drejtë dhe sigurisht, ne ndjekim gjurmët e tyre.’ (Paralajmëruesi) tha: ‘Çfarë! Edhe sikur t’ju sjell një udhëzim më të mirë sesa ai që gjeni te baballarët tuaj?’ Ata thanë: ‘Sigurisht, ne nuk besojmë në atë që të ka zbritur ty.”** (43: 23 – 43) **“Dhe, këta ishin fisi Ad: Ata i mohuan shenjat e Zotit të tyre dhe nuk iu bindën të dërguarve të Tij dhe ndoqën urdhrin e çdo kundërshtari mendjemadh (të së vërtetës).”** (11: 59) **“... por ata ndoqën urdhrin e Faraonit, por urdhri i Faraonit nuk ishte udha e drejtë.”** (11: 97)

Marrë nga **Çelësat e Kuptimit të Kur’anit Kerijm**

NDERIMI I JETIMËVE DHE I TË VARFËRVE

Islami është burim i mëshirës, i zemërbutësisë dhe i dashurisë njerëzore. Nuk duhet të habitemi kur shohim që feja jonë e drejtë e cila interesohet për fëmijët jetimë, ka dhembshuri për ata dhe mundohet të sigurojë ngrohtësi për zemrat e tyre. Kur'ani i nxit myslimanët që ta përmbushin këtë përgjegjësi njerëzore islame.

All'lahu i Madhëruar i përmend të Dërguarit të Tij mirësinë e dashurinë që i siguroi atij pas vdekjes së babait të tij duke i thënë: "A nuk të gjeti ty jetim dhe të bëri vend (të dha përkrahje)." (Sure "Duha": ajeti 6) Pastaj, All'lahu i Madhëruar e porosit, duke thënë: "Pra, mos e përul jetimin!" (Sure "Duha": ajeti 9)

Edhe Profeti ynë e ka përjetuar të qenit jetim kur nuk njohu babanë, sepse babai pati vdekur kur ai ishte ende në barkun e nënës së tij (Eminesë), e kur pas pak vjetësh do t'i vdiste edhe nëna e tij e dashur. Por, All'lahu i Madhëruar i përgatiti atij njeriun që do të kujdesej për të e ai ishte gjyshi i vet, Abdul Mutalibi dhe pas tij, Ebu Talibi, xhaxhai i tij.

Për këtë, Profeti (paqja dhe bekimet e All'lahut qofshin mbi të!) thotë: "Shtëpia më e dashur tek All'lahu i Madhëruar është ajo ku rri jetimi." ("El-Xha'ferijat"; f. 167)

Dhe: "Bëhu për jetimin si babai zemërbutë. Dhe dije mirë se çfarë do të mbjellësh atë do të korrësh." ("Biharul Anvar"; vëll. 77, kreu 18, hadithi/ 23)

Dhe: "Në Xhennet ndodhet një vend i cili quhet vendi i gëzimit. Në atë vend nuk hyn kush tjetër përveç atyre që gëzuan jetimët e besimtarëve." ("Kenzul Ummal", vëll. 3, f. 170, hadithi/ 60008).

Dhe: "Kush kujdeset për tre jetimë, do të jetë i njëjtë me atë që falet natën, agjëron ditën dhe sakrifikon në rrugën e All'lahut të Madhëruar. Ai do të jetë vëllai im në Xhennet, siç janë edhe këto të dy." ("Sunen ibn Maxhah", vëll. 2, f. 12-13, hadithi/3680).

Meqenëse, Sheriati islam e quan përkujdesjen dhe nderimin për jetimët çështje të rëndësishme, ai ka caktuar që një pjesë e zekatit të shpenzohet për ata. Po ashtu, shpenzimi për ta është prej veprave që e afron njeriun tek All'lahu i Madhëruar.

All'lahu i Madhëruar thotë: "... dhe pasurinë që e do, ua jep të afërmve, jetimëve..." (Sure "Bekare": ajeti 177). Historia e sadekasë së Ehli Bejtit (All'lahu qoftë i kënaqur me ta!) me ushqim tri ditë me radhë është e njohur derisa për ta zbritën këto ajete: "Ata janë që për hir të Tij,

u japin ushqim të varfërve, jetimëve dhe robve.” “Ne po ju ushqejmë vetëm për hir të All’llahut dhe prej jush nuk kërkojmë ndonjë shpërblim e as falënderim.” (Sure “Insan”: ajeti 8-9).

Prej detyrave shoqërore në islam është interesimi për jetimët, shpenzimi për ta dhe sigurimi i një jete të kënaqshme për ta. Kjo kufizohet vetëm në anën ekonomike, sepse jetimi nuk ka nevojë vetëm për para; jetimi ka nevojë edhe për ndjenjë e ngrohtësi, dhe dashurinë që ai humbi.

Kur’ani Famëllartë e ndalon poshtërimin e jetimëve ku thotë: “Pra, mos e përul jetimin!”

(Sure “Duha”: ajeti 9).

Po ashtu, Kur’ani sqaron ndikimin e ashpër për atë shoqëri e cila poshtëron jetimët dhe nuk i siguron atij ngrohtësi e dashuri. All’llahu i Madhëruar thotë në Kur’an: “Jo, nuk është ashtu! Por (bëni edhe më keq) ju nuk e përfillni jetimin.” “Nuk nxisni njëritjetrin për t’i dhënë të varfrit.” (Sure “Fexhr”: ajetet 17-18).

Në ajetin e parë vëmë re se nderimi i jetimit i kalon më tej kufijtë e nevojës ekonomike, sepse ka jetimë, të cilët nuk kanë nevojë për ndihmë ekonomike, por që kërkojnë njerëz të cilët t’i mbushin me ndjenjat e dashurisë e të ngrohtësisë. “Ikram” do të thotë nderim e respektim i personalitetit të jetimit dhe bashkëpunim me të me mënyra pozitive. Përsa i përket nxitjes për t’u dhënë ushqim të varfërve, kjo përmendet

pas nderimit të jetimëve, sepse kafshata e gojës për të vobektët mund të sigurohet nga individë a institucione të bamirësisë, etj., kurse ngrohtësia e dashuria do njerëz me zemër.

Të përzësh jetimin dhe të mos i japësh të vobektit do të thotë të përgënjeshtrosh mesazhet e All’llahut, i Cili thotë: “A e ke parë ti (a e njeht ti) atë, që përgënjeshton përgjegjësinë dhe llogarinë në Botën Tjetër? Është ai që e përzë në mënyrë të vrazhdë jetimin dhe që nuk nxit për të ushqyer të varfrit.” (Sure “Maun”: ajetet 1-3).

Për anën e dashamirësisë flet edhe tradita profetike. Profeti ynë Muhammedi (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) ka thënë: *"Cilido që vë dorën e tij mbi kokën e jetimit si shenjë dhembshurie, do të ketë shpërblim sa numri i fijeve të flokut që prek dora."* ("Kenzul Ummal", vëll. 3, f.177)

Një nga shokët e Profetit (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) transmeton: "Një ditë, ne ishim me Profetin (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!). Erdhi një djalë. Ai i tha Profetit (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!): "Unë jam jetim dhe kam një motër. Nëna jonë ka mbetur e ve, prandaj na ushqe me ato që të ka ushqyer All'Ilahu dhe na jep prej asaj që të ka dhënë All'Ilahu dhe të jesh i kënaqur." Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) tha: "Sa bukur që fole o djalë!" Pastaj, i tha Bilalit: "Shko dhe merr çfarë të ketë nga ushqimet tona!" Bilali shkoi dhe mori me vete njëzet e një kokrra hurma. Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) ia dha djalit hurmat dhe i tha: "Shtatë kokrra janë për ty, shtatë për motrën tënde dhe shtatë për nënën tënde." Në ato çaste, Meadh ibn Xhebel u ngrit dhe vuri dorën në kokën e djalit me përkëdheli dhe i tha: "All'Ilahu ta lehtësoftë jetimërinë tënde dhe të bëftë trashëgues të mirë të babait tënd!" Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) i tha: "Ku e pate qëllimin me atë që bërë?" Meadhi tha: "E bëra për dashuri ndaj tij." Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) tha:

"Cilido që merr nën kujdes një jetim dhe kujdeset për atë duke vënë dorën e tij mbi kokën e jetimit dhe e përkëdhel, për çdo fije floku të cilën e prek dora, All'Ilahu i Madhëruar do t'i japë të mira dhe për çdo fije floku do t'ia fshijë atij të këqijat dhe për çdo fije floku do ta lartësojë."

Transmetohet se Profeti ka thënë: "Kur qan jetimi, tronditet Arshi dhe Zoti i Madhëruar thotë: 'Kush e bëri të qajë robin Tim të cilit Unë ia mora prindërit? Ai që do t'ia ndalojë atij të qarën, Unë do ta fus në Xhennet.'"

Një njeri u ankua te Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) për zemërfortësinë e tij. Profeti i tha: "A dëshiron që të zbutet zemra jote dhe të përmbushen nevojat e tua? Mëshiro

jetimin, përkëdheli kokën dhe jepi nga ushqimi yt, sepse kështu do të të zbutet zemra dhe do të të plotësohen nevojat e tua.”

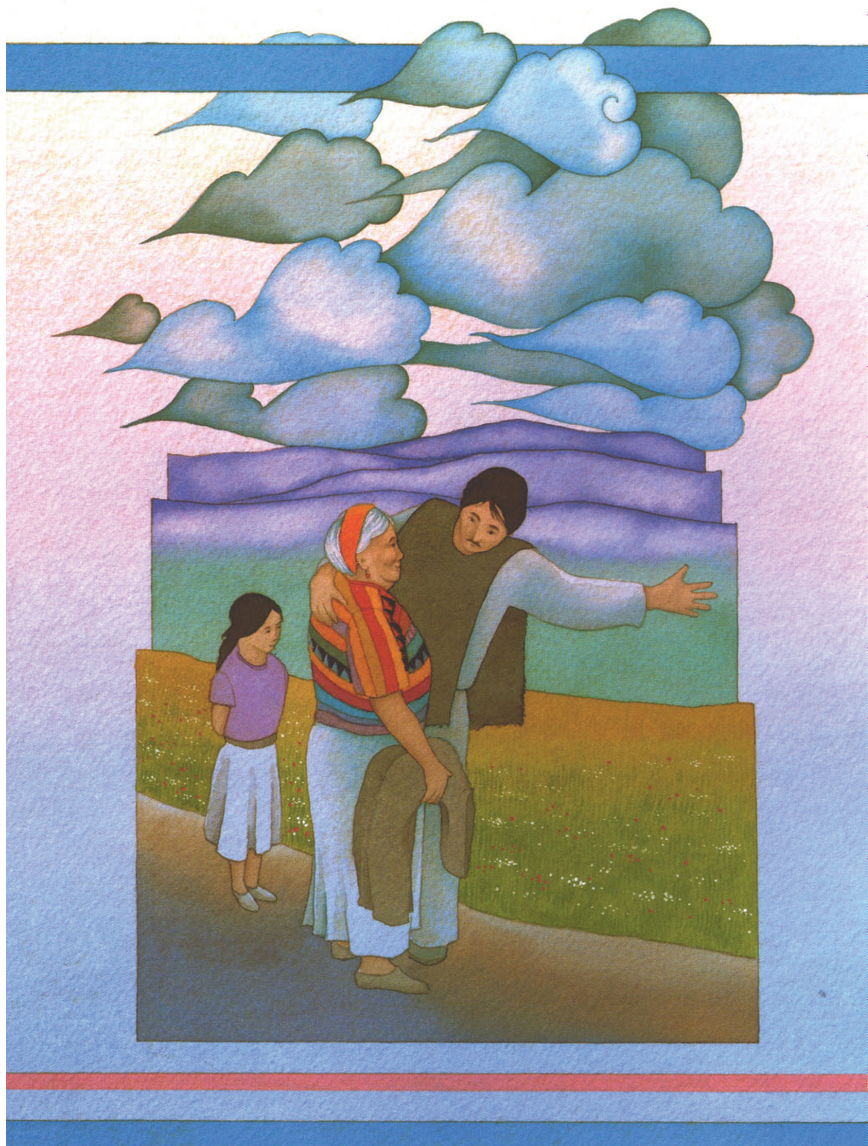
Të varfrit dhe të mjerët kanë të drejta tek të pasurit. Shoqëria islame, e cila mbështetet në marrëdhëniet vëllazërore mes individëve, përkujdeset për të varfërin dhe nevojtarin dhe i përkrah ata. Një prej pjesëve të zekatit shpenzohet për t’u ardhur në ndihmë të varfërve e nevojtarëve.

All’llahu i Madhëruar thotë në Kur’an: “Dhe në pasurinë e tyre kishin përcaktuar të drejtë për lypësin dhe për nevojtarin (që ka nevojë dhe nuk lyp).” (Sure “Dharijat”: ajeti 19) “Dhe për ata që në pasurinë e vet kanë ndarë një pjesë të caktuar për lypësin dhe për nevojtarin që nuk lyp...” (Sure “Mearixh”: ajeti 24-25) Nëpërmjet këtyre ajeteve na bëhet më se e qartë ndihma për të vobektit dhe ndihma dhe përkrahja që kryejmë për ta, e cila nuk është lëmoshë, por detyrë islame, sepse All’llahu i Madhëruar ka vendosur të drejtë për të varfërit në pasuritë e të pasurve dhe të pasurit këtë detyrë duhet ta kryejnë dhe jo ta quajnë si mirënjohje ndaj tyre. Cilido që jep prej pasurisë së tij dhe këtë dhënie e quan mirënjohje, ajo vepër e tij është e pavlefshme, sepse All’llahu i Madhëruar thotë në Kur’an: “O ju që besuat, mos i prishni lëmoshat tuaja me të krenuar e me fyerje...” (Sure “Bekare”: ajeti 264)

Përmbledhje

Nderimi i jetimëve dhe përmbushja e nevojës së të varfërve konsiderohet si një

prej shkaqeve të gëzimit të zemrave. Kjo vepër është prej etikës shoqërore në Islam. Vërtet, nderimi i jetimit dhe sigurimi i nevojave të tij materiale e shpirtërore është detyrë shoqërore dhe myslimanët duhet ta përmbushin atë. S’ka dyshim, detyra ndaj jetimëve dhe të të vobektëve është pjesë e të drejtave të tyre dhe nuk duhet

të quhet mirënjohje e as të jetë vepër për t’i bërë ata të ndihen si nevojtarë.

Morali Islam 1

Gilësitë e **Profetit tonë** janë shembulli më i mirë

Muhammedi (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) ishte shumë i pastër, si në trup, ashtu edhe në sjellje edhe në të folur; nuk përdorte kurrë fjalë të ashpra; nuk shante e nuk mallkonte. Gjithnjë lante duart para dhe pas bukës. Prandaj, Profeti ka thënë: "Pastërtia është një ndër bazat e besimit." Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) ishte besnik dhe i ndershëm. Përpara profetësisë, populli i tij e emëroi "El Emin" (Besniku, i drejti). Muhammedi ishte njeri mirënjohës. Ai kurrë nuk i harronte të mirat që ndonjëri i kishte bërë. Gjithnjë e përmendte me mburrje gruan e tij të parë, Hadixhen dhe tregonte sakrificat që ajo kishte bërë për fenë islame. Sa herë që Halimeja, nëna që i dha gji në foshnjëri, vinte për ta parë, Muhammedi ngrihej në këmbë, e puthte në ballë dhe i shtronte rrobën e tij për të ndenjur. Kur shkonte në shtëpinë e saj, e mbushte me dhurata. Në sytë e Muhammedit të gjithë myslimanët ishin njëlloj. Ai i trajtonte shumë mirë ata që i shërbenin. Ebu Enesi (Zoti qoftë i kënaqur me të!) thotë: "I kam shërbyer dhjetë vjet

Profetit, por asnjëherë nuk më tha: 'Pse nuk e bërë këtë?' për ndonjë send që kisha harruar të bëja."

Profeti (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) kishte zakon të vizitonte të sëmurët, pa dallim, qofshin myslimanë apo jo. Tregohet se njëherë vajti të vizitonte një grua të varfër izraelite dhe i dha kurajo me fjalë të mira që të duronte vuajtjet. Profeti ka thënë: "Shtatëdhjetë mijë melekë luten për ata të cilët vizitojnë të sëmurët dhe u thonë fjalë inkurajuese."

Muhammedit (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) i pëlqenin shakatë e mira që nuk preknin ndjenjat e tjetrit. Në ato raste qeshte gjithnjë me zemër. Një herë, ai bashkë me disa shokë po hanin hurma. I hodhën të gjitha bërthamat para Aliut, kushëririt të Profetit. Duke bërë me shenjë nga Aliu, Muhammedi tha: "Ai i ka ngrënë të tëra hurmat." Aliu në fillim u skuq por pastaj tha: "Unë kam ngrëna vetëm hurmat, por ju të tjerët nuk keni ngrënë vetëm hurmat, por edhe bërthamat." Të gjithë qeshën nga kjo përgjigje e goditur e Aliut. Në një rast tjetër, një plakë vizitoi Muhammedin dhe e pyeti se si mund të hynte në Xhennet. Muhammedi (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) i tha: "Plakat nuk hyjnë në Xhennet." Kur pa dëshpërimin e plakës, për ta qetësuar,

tha: "Kur të hysh në Xhennet, ti do të bëhesh e re."

Profeti i donte shumë fqinjët. Sa herë që gatuhej në shtëpinë e vet ndonjë gjellë e mirë do t'u dërgonte edhe fqinjëve të vet. Ai shpesh shkonte në treg dhe blinte plaçka për fqinjët, sidomos për gratë e veja dhe u milte bagëtitë atyre që kishin fëmijë dhe që nuk kishin kohë. Në një rast, Muhammedi ka urdhëruar: "Nuk është besimtar i vërtetë ai që u bën keq fqinjëve."

Muhammedi (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) ishte shumë i përvuajtur. Kur shkonte në ndonjë mbledhje nuk lejonte që t'i lirohej kreu i vendit por ulej aty ku kishte vend të lirë; nuk lejonte t'i puthej dora e thoshte se ky ishte zakoni i huaj.

Profeti ishte shumë shpirtdhembsur. Një herë, Profeti ishte shtrirë vetëm e po flinte në hijen e një peme. Kur hapi sytë, pa mbi kokën e vet një bedevi, i cili kishte nxjerrë shpatën nga këllef. Ai i tha: "O Muhammed, kush do të të shpëtojë tani nga shpata ime?" Profeti, pa u tronditur, iu përgjigj: "All'Ilahu." Sapo tha këtë fjalë Profeti, bedeviu i shpëtoi

shpata nga dora. E mori Muhammedi dhe i tha: "Kush do të të shpëtojë ty tani nga duart e mia?" Bedeviu iu lut Muhammedi që ta falte. Profeti e fali dhe e la të shkonte pa e dënuar. Kur u kthye

bedeviu tek njerëzit e vet, u tha: "Unë kam takuar Muhammedin, i cili është njeriu më i sjellshëm dhe më shpirtdhembsur." Kontrolli i vetes ishte një prej cilësive më dalluese të Profetit. Tregohet se një herë një jahudi i kërkoi një borxh në mënyrë të rreptë. Aty pranë u ndodh Omeri, i cili menjëherë, mori shpatën e deshi t'i priste kokën. Muhammedi e ndaloi duke thënë: "Do të ishte më mirë o Omer, sikur ta këshilloje këtë njeri që ta kërkojë borxhin në një mënyrë të mirë; e mua të më flasësh që nuk kam paguar borxhin në kohë." Natyrisht, borxhi u pagua dhe jahudiu që atë ditë pranoi fenë islame. Cilësitë e Profetit tonë nuk kanë fund po të përmenden të gjitha, por ne duhet

të japim shembullin e mirë si ndjekës së traditës dhe sjelljeve të mira të tij.

Përgatiti: Imam Vehbi Ismaili

A e dini se...?

1- Në Kur'an ndodhen një mijë e katërqind e dyzet e tre (1443) ajete që flasin për besimin.

A e dini se...?

2- Në Kur'an ndodhen treqind e nëntëdhjetë (390) ajete që flasin për Kur'anin.

A e dini se...?

3- Në Kur'an ndodhen njëzet e nëntë ajete që flasin për Sheriatin.

A e dini se...?

4- Në Kur'an ndodhen tetëqind e tre (803) ajete që flasin për Moralin dhe Kulturën.

A e dini se...?

5- Në Kur'an ndodhen njëqind e njëzet e nëntë ajete që flasin për metafizikën.

A e dini se...?

6- Në Kur'an ndodhen tetëdhjetë ajete që flasin për shkencat dhe artet.

A e dini se...?

7- Në Kur'an përmendet idhulli në formën e viçit të cilin e ndërtoi Samiriu në kohën e Musait.

A e dini se...?

8- Në Kur'an përmendet idhulli me emrin El-Uzza, i cili ka qenë një pemë që e adhuronin fisi Gaffan.

A e dini se...?

9- Në Kur'an ndodhet një sure me emrin "Rrum" që është emri i kryeqytetit italian Roma.

A e dini se...?

10- Ajetet e para që iu shpallën Profetit (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) flasin për diturinë.

A e dini se...?

11- Vëllazërimi është një prej çështjeve bazë në Kur'anin Famëlartë siç thuhet në suren "Huxhurat", ajeti 10.

A e dini se...?

12- Një prej mësimëve bazë të Kur'anit është uniteti siç thotë All'Ilahu në suren "Ali Imran", ajeti 103: "Kapuni pas litarit (fesë) të All'Ilahut dhe mos u ndani."

A e dini se...?

13- 4468 ajete të Kur'anit kanë zbritur në Mekë dhe 1768 ajete kanë zbritur Medine.

A e dini se...?

14- Në Kur'an përmendet emri i idhullit Nesr që gjendej në kohën e Nuhut (paqja qoftë mbi të!) dhe në zonat e kombit Sebe, i cili ka qenë në formë shqiponje.

Përktheu: Vullnet Merja

El-Mu'min (Siguruesi)

“Ai është All’Ilahu që nuk ka zot tjetër përveç Tij, Sunduesi, Paqëdhënësi, Siguruesi.” (59:23)
 All’Ilahu është dhënësi i vërtetë i sigurisë. Vetëm duke qenë i devotshëm ndaj Tij, njeriu mund të ndjehet vërtet i sigurt dhe të mos ketë fare frikë. ***“Kësisoj pra, cila nga dy partitë ka më shumë të drejtë për të qenë në siguri? Vetëm sikur ta dinin. Janë mu ata që besojnë dhe nuk e përziejnë besimin e tyre me të gabuarën, për të cilët ka siguri të plotë.”*** (6:81-82)

Siguria këtu ka kuptimin e paqes, e që rrjedh nga besimi që njeriu ndien në zemrën e tij. Veç kësaj, All’Ilahu u ka premtuar robve të Tij besnikë se besimi i tyre do të jetë me vendosmëri, me qëllim që të jetojnë në paqe dhe siguri, në vend të vuajtjes dhe persekutimit. ***“All’Ilahu u ka premtuar atyre nga mesi juaj që besojnë dhe që punojnë mirësi e drejtësi, se Ai patjetër do t’u sigurojë atyre vazhdimësinë në tokë, ashtu siç ua siguroi Ai këtë atyre përpara tyre dhe se Ai do t’u sigurojë fuqinë për të zbatuar e përmbushur fenë e tyre, atë të cilën Ai e ka zgjedhur për ta. Dhe padyshim që Ai do t’u japë atyre në shkëmbim siguri e ruajtje pas frikës së tyre.”*** (24:55)

All’Ilahu kurrë nuk i zhgënjën ata që e besojnë Atë; dhe premtimi i Tij është i vërtetë dhe kurrë nuk thyhet: ***“Kjo është ajo që All’Ilahu dhe i Dërguari i Tij na kishin premtuar, e All’Ilahu dhe i Dërguari i Tij kanë folur të vërtetën.”*** (33:22)

Prandaj, në këtë botë të pasigurisë dhe të humbjes shpirtërore, ka njerëz që jetojnë të paprekur nga mjerimi dhe brenga: ***“Padyshim se për ata që thonë: ‘All’Ilahu është Zoti ynë’ dhe që qëndrojnë besnikërisht, për ta nuk ka frikë dhe ata nuk do të pikëllohen.”*** (46:13)

“Kjo është ajo që All’Ilahu dhe i Dërguari i Tij na kishin premtuar, e All’Ilahu dhe i Dërguari i Tij kanë folur të vërtetën.” (33:22)

Mënyra më e thjeshtë për të mbajtur veten larg të këqijave e larg të tjerëve është të mbash veten larg të këqijave të vetvetes.

Marrë nga Emrat e Bukur të All’Ilahut

Adhurimi i All'lahut

“Thuaj: Vërtet, Zoti im më udhëzoi në rrugë të drejtë, që është fe e drejtë, fe e Ibrahimit, që ishte larg besimeve të kota. Ai (Ibrahimi) nuk ishte idhujtar!

Thuaj: Namazi im, kurbanimi im, jeta ime dhe vdekja ime janë thjesht për All'lahun, Zotin e botëve!” (El En'am, ajetet 161, 162).

All'lahu i Madhëruar është Zoti i botëve dhe ti o njeri frikësoju Atij dhe madhëroje Atë. O ti njeri, eja në fenë e vërtetë të Ibrahimit (paqja qoftë mbi të!). Ndiqi këshillat e Profetit Muhammed (paqja dhe bekimet e All'lahut qofshin mbi të!) e mos ki turp prej të tjerëve pse je mysliman. Por, ki turp prej All'lahut të Madhëruar dhe mos e mbyl veten me gjynahe.

O njeri, namazin tënd, kurbanin tënd mos e bëj që të mburresh para të tjerëve, por bëje për All'lahun tënd, në dorën e të Cilit është jeta jote dhe te Ai do të rikthehesh.

O njeri, që All'lahut s'i përulesh, a mendon vallë se All'lahu i Madhëruar nuk e meriton sexhden tënde?! A dyshon, vallë, se All'lahu i Madhëruar nuk e meriton sexhden tënde?! A dyshon, vallë, se All'lahu i Madhëruar nuk është Krijuesi yt dhe i botëve?! O njeri ke fakt fjalët e All'lahut në Kur'anin famëlartë.

“Vërtet, Zoti juaj është All'lahu, i Cili krijoi qiejt e Tokën brenda gjashtë ditësh e pastaj qëndroi mbi Arshin, Ai rregullon gjendjen. Ndërmjetësues nuk do të ketë vetëm nëse lejon Ai. Ky, madhëria e Tij, është All'lahu, Zoti juaj, pra, adhurojeni Atë! A nuk merrni mësim?” (Sure “Junus”, ajeti 3)

Pra, o njeri, All'lahu ta ka thënë qartë

që është Krijuesi i Vetëm, i Cili meriton të madhërohet. E ti e harxhon kohën kot dhe vonon pendimin. A thua ke qejf që All'lahu të zemërohet me ty, e kur të vijë Dita e Gjykimit të të hedhë në zjarr. O njeri, atë ditë nuk është qejf, atë ditë secili qan hallin e vet e nuk mendon për ty. Ndaj, kije frikë All'lahun e Madhëruar se dënimi i Tij është shumë i rëndë.

Ti o njeri, që nuk mund të durosh një gjemb apo një të djegur të vogël, a thua mund të durosh zjarrin e Xhehennemit që është shumë herë më i madh e më i fortë se zjarri i dynjasë... O njeri, mos u mashtro pas kësaj dynjaje se kjo jetë kalon shumë shpejt. Por vepro punë të mira e në sexhde të fitosh rahmetin dhe kënaqësinë e All'lahut të Madhëruar se vetëm këtu është shpëtimi. Lartësoje All'lahun se veç Atij i takon adhurimi. All'lahu i Madhëruar në Kur'an, thotë:

“Atyre që besuan dhe bënë vepra të mira, All'lahu u premtoi falje për gjynahe dhe shpërblim të madh. E ata që mohuan dhe përgënjeshtroan argumentet tona, ata janë banorë të Xhehennemit”. (El Maide, ajeti 9-10)

O njeri, a do vallë të jesh prej mohuesve të All'lahut e të marrësh dënimin e Xhehennemit? Vërtet, ky dënim nuk është një lojë. Çfarë të bën të mendosh se namazi të prish punë? Jo, ai njeri që i është mbështetur All'lahut të Madhëruar e ka më të lehtë të përballojë më shumë probleme se ti, ngaqë All'lahu i Madhëruar i do besnikët, të penduarit dhe të singertit.

O njeri, bëhu prej besimtarëve të singertë e lutju All'Ilahut të Madhëruar se Ai të përgjigjet, e mos u bëj prej hipokritëve që luten në nevojë e kur All'Ilahu i Madhëruar ia zgjidh problemin, nuk e falënderojnë All'Ilahun dhe mendojnë se u zgjidh vetë. O njeri, All'Ilahu të do, ndaj të thërret në përlulje që të mos jesh prej të humburve. All'Ilahu i Madhëruar në Kur'an thotë: ***"Vetëm All'Ilahu u shprehin madhërinë e lartësimin çka ka në qiej dhe çka ka në Tokë, dhe se vetëm i Tij është i tërë pushteti dhe vetëm Atij i takon falënderimi e Ai është i Gjithëfuqishëm për çdo send. ("Et Tegabun", ajeti 1)***

O njeri, bëhu prej adhuruesve të singertë të All'Ilahut të Madhëruar e kërko mbrojtjen e Tij nga kurthet e shejtanit. E nëse ti All'Ilahut nuk i je mbështetur, me doemos do të jesh një pre shumë e lehtë që shejtani të të bëhet shok. O njerëz mos u bëni armiq të njëri-tjetrit, mos u bëni armiq të All'Ilahut ngase kjo është ajo që shejtani ju shtyn t'i bëni, por ejani në adhurim, ejani në Islam, ejani në vëllazëri. Së bashku, motra e vëllezër, t'i përulemi All'Ilahut, ta falënderojmë se veç Atij i takon adhurimi. T'i lutemi të na udhëzojë në Islam në fenë e Ibrahimit (paqja qoftë mbi të!) në dinin e përsosur të Profetit Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!), të na bëjë prej adhuruesve të Tij më të dashur, e të na falë.

O All'Ilah, Krijuesi i gjithçkaje, na bëj të të lartësojmë e të jemi prej besimtarëve të singertë. O Mëshirues, që shumë na ke dhënë, Ty të takon falënderimi!

"Sikur Ne ta zbritnim këtë Kur'an mbi ndonjë kodër, do ta shihje atë të strukur e të çarë prej frikës nga All'Ilahu. Këta janë shembuj që ua shkoqisim njerëzve, në mënyrë që ata të mendojnë.

Ai është All'Ilahu që nuk ka Zot tjetër, vetëm Ai, që e di të fshehtën dhe të dukshmen, Ai është Mëshiruesi, Mëshirëbërësi.

Ai është All'Ilahu, që nuk ka Zot tjetër përveç Tij, Sundues i përgjithshëm, i Pastër, Shpëtimtar, Sigurues,

Mbikëqyrës, i Plotfuqishëm, Mbizotërues, i Madhërishëm.

I Lartësuar është All'Ilahu nga çka i shoqërojnë!

Ai është All'Ilahu, Krijuesi, Shpikësi, Formuesi. Të tij janë emrat me të bukur. Atë (All'Ilahun) e madhëron çka ka në qiej e në Tokë dhe Ai është Ngadhënyyesi, i Urti".

(Sure "El Hashr", ajetet 21,22,23,24)

Mjaftojnë këto ajete për të kuptuar se All'Ilahu është i vetmi Zot, dhe meriton të madhërohet. Është shkruar me një shkrim të qartë në Kur'an ku gdhendet e vërteta: Për ata që kuptojnë, All'Ilahun ta adhurojnë se veç Atij i takon adhurimi.

Përgatiti: Majlinda Ndreca

Paraja me mirësi

Hadith

I Dërguari I Zotit ka urdhëruar: "Hani e pini, jepni lëmoshë dhe vishni rroba pa shpërdorim dhe pa mburrje."

Ali ibn Ebu Talibi, u ngarkua nga Profeti I nderuar të shkonte në Pazar dhe t'i blinte atij një këmishë. Pasi bleu një këmishë që kushtonte 12 derhem, ia solli Profetit. Profeti I nderuar e pyeti: Sa e ke blerë këtë këmishë?

- 12 derhem – iu përgjigj Aliu.
- Kjo nuk më pëlqen edhe aq shumë. Dua një këmishë më të ire se kjo. A është I gatshëm shitësi të ta kthejë sërish?
- Nuk e di o I Dërguar I Zotit.
- Shko e shiko nëse është I gatshëm të ta kthejë.

Aliu e mori këmishën dhe u kthye te vendi ku e bleu dhe i tha shitësit: "I Dërguari I Zotit kërkon një këmishë më të ire se kjo. A mund të marrësh këmishën e të m'i kthesh paratë? Shitësi pranoi dhe Aliu mori paratë dhe ia ktheu Profetit. Më pas, I Dërguari I Zotit (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) së bashku me Aliun shkuan në Pazar...

Rrugës, Profeti pa një skllave të vogël që po qante. Ai i shkoi pranë dhe e pyeti: Pse po qan?

- Të zotët e shtëpisë më dhanë mua katër derhem dhe më dërguan në Pazar për të blerë; nuk e di se si ndodhi dhe i humba paratë, e tani nuk guxoj të shkoj në shtëpi. I Dërguari I Zotit hoqi katër derhem prej dymbëdhjetë derhemëve të veta, ia dha skllaves së vogël dhe i tha: "Bli ç'kishe për të blerë dhe kthehu në shtëpi". Pastaj, vetë shkoi në Pazar, ku bleu një këmishë prej katër derhemësh dhe e veshi. Kur po kthehej pa një njeri gati të zhveshur; hoqi këmishën nga trupi dhe ia dha atij. Shkoi sërish në Pazar ku bleu një këmishë tjetër po me katër derhem, e veshi dhe mori rrugën për t'u kthyer në shtëpi. Kur po kthehej, nga mesi i rrugës i zunë sytë përsëri atë skllaven e vogël, e cila ishte ulur dhe po rrinte si e shastisur dhe në një gjendje të trishtuar. Profeti e pyeti: Pse nuk ke shkuar në shtëpi?

- O I Dërguar I Zotit, u bë shumë vonë prandaj kam frikë se më godasin nëse kthehem në shtëpi.

- Eja të shkojmë së bashku. Ma trego shtëpinë tënde mua, dhe unë do ndërhyj që ato irei të godasin. Profeti (paqja

dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) së bashku me skllaven e vogël morën rrugën për në shtëpi. Sapo arritën tek dera e shtëpisë, skllavja tha: Ja kjo është shtëpia. I Dërguari I Zotit thirri me zë të lartë:

- O të zotët e shtëpisë! Paqja qoftë mbi ju (es selamu alejkum). Nuk u dëgjua asnjë përgjigje. Thirri sërish duke e çuar por edhe herën e dytë nuk mori asnjë përgjigje. Kur thirri për të tretën ire, atëherë iu përgjigjën:

- Paqja e Zotit, mëshira dhe bereqeti I Tij qofshin mbi ty o I Dërguar I Zotit. Kur dolën të zotët e shtëpisë për ta takuar Profeti I pyeti: - Përse nuk m'u përgjigjët që në fillim kur ju thirra, apo nuk më dëgjuat zërin?

- Si jo, e dëgjuam që çke me të, dhe e dalluam që ishit ju.

- Atëherë, përse u vonuat?

- O I Dërguar I Zotit, po na vinte ëmbël tek dëgjonim në mënyrë të përsëritur selamin

tuaj, sepse irei dhe përshëndetja juaj është bekim, bereqet dhe shëndet për shtëpinë ire.

- Kjo shërbëtorja juaj ishte bërë vonë, prandaj kam ardhur pranë jush që t'ju lutem, të mos I tërhiqni vërejtje asaj.

- O I Dërguar i Zotit për hir të ardhjes suaj të nderuar këtu, që tani po e lë të lirë këtë

skllave.

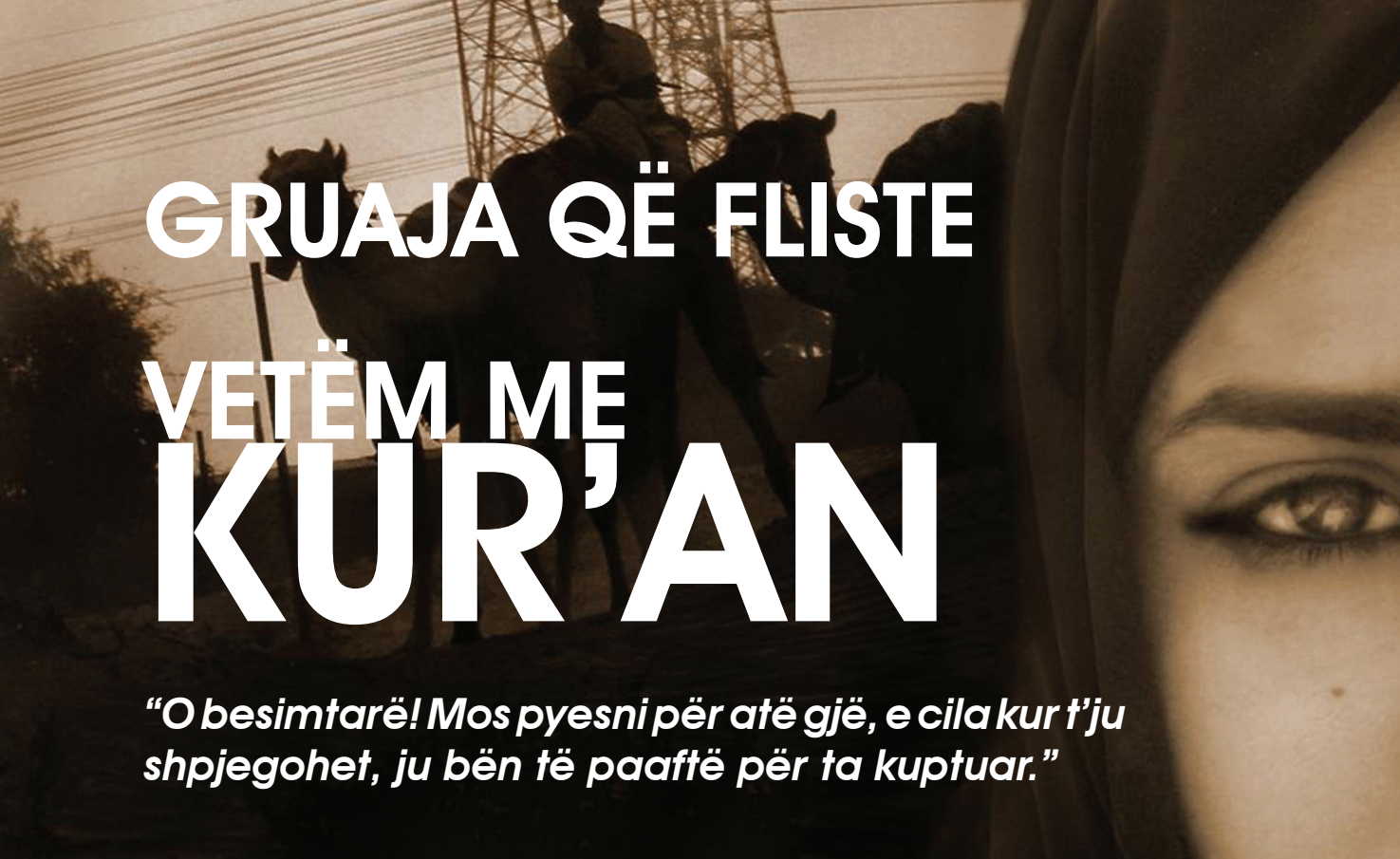
Profeti tha: Falënderuar qoftë Zoti, ata

dymbëdhjetë derhem sa me mirësi paskan qenë, veshën dy njerëz dhe liruan një skllave.

Marrë nga Vështrim mbi sjelljen e Profetit Muhammed

(paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!)

GRUAJA QË FLISTE VETËM ME KUR'AN

“O besimtarë! Mos pyesni për atë gjë, e cila kur t’ju shpjegohet, ju bën të paaftë për ta kuptuar.”

Abdullah ibn Mubareku (All’lahu e mëshiroftë!) rrëfen: “Vendosa të shkoja e të vizitoja Qaben dhe varrin e Muhammedit (paqja qoftë mbi të!). Në një rast, gjersa isha në rugëtim e sipër, vëreja një shenjë të zezë në hapësirën tokësore. Vendosa të nisem drejt shenjës dhe duke iu afruar, dallova se ishte një grua plakë me mbulesë dhe shami të leshtë. Iu afrova ngadalë dhe e përhëndeta: - “Paqja, shpëtimi dhe mëshira e All’lahun qoftë mbi ty!”

Ajo m’u përgjigj: “Paqja dhe shpëtimi qoftë mbi ju, fjalët e Fuqplotit Mëshirues.”

Unë e pyeta: Ç’po bën këtu - të Mëshiroftë All’lahu?”

Ajo u përgjigj: “Kë e humb All’lahu, për të nuk ka udhëzues.”

Unë me këtë e kuptova se ajo kishte humbur rugën, ndaj dhe e pyeta: “Nga po ia mësyen?”

Ajo u përgjigj: “Qoftë i Lartmadhëruar Ai, i Cili e barti robin e Tij natën, prej Mesxhidi-Haramit gjer në Mesxhidi-Aksa.”

Nga kjo e kuptova se ajo e kishte kryer Haxhin dhe dëshironte ta vizitonte Mesxhidi-Aksanë në Bejtul-Mukaddes (Palestinë), ndaj edhe e pyeta: “Sa kohë keni në këtë vend?”

Ajo tha: “Tri netë të plota.”

Unë: “Nuk po shoh ushqim, a keni me vete?”

Ajo: “Ai (All’lahu) më ushqen mua dhe më jep ujë të pi.”

Unë: “E me çka po merrni abdes?”

Ajo: “E nëse nuk gjeni ujë, merrni tejemum (dhe i pastër).”

Unë: “Me vete kam ca ushqim, a dëshironi të hani pak?”

Ajo: “Pastaj, plotësojeni agjërimin gjer në mbrëmje.”

Unë: “Po tani nuk është muaji i Ramazanit!”

Ajo: “Kush agjëron vullnetarisht është më mirë, Zoti vërtet është i Gjithëditur.”

Unë: “Gjatë udhëtimit na është lejuar ushqimi (mos agjërimi)?”

Ajo: “Dhe nëse agjëroni (gjatë udhëtimit) është më mirë për ju, nëse e dini.”

Unë: “Pse nuk më flet ashtu sikur po të flas unë? Pse më përgjigjesh vetëm me ajete Kur’ani?”

Ajo: “Ai (njeriu) nuk shqipton asnjë fjalë, e pranë tij të mos jetë Ai (All’lahu) që gjithmonë është zgjuar.”

Unë: “Nga cili vend jeni?”

Ajo: “Mos u merr me atë që nuk e di! Vërtet, dëgjimi, shikimi dhe mendja - për të gjitha këto do të përgjigjesh.”

Unë: “Më fal se gabova, të lutem më drejto!”

Ajo: "Unë tash nuk do t'ju qorto, All'illahu do t'ju falë."

Unë: "A pajtoheni që t'ju bart me devenë time, që të mbërrini karvanin?"

Ajo: "Gjithçka të mirë që bëni, All'illahu e di."

Unë: "Ja ku e përgatita devenë, urdhëroni - gati është për të hipur!"

Ajo: "Thuaju besimtarëve, le të ulin shikimin e tyre."

Unë: "Urdhëroni - ja deveja, hipni!" - i thashë duke u mënjanuar nga ajo (plaka).

Ajo, kur deshi që të hipte në deve, deveja u ngrit përjetë, dhe në atë moment ia shkeu një pjesë të teshave plakës, kështu që, ajo në tërë këtë situatë të pakëndshme u shpreh: "Çfarëdo mundimi e vështirësie t'ju gjejë, ai është rezultat i asaj që keni bërë."

Unë: "Ju lutem, duroni pak, deri sa ta pengoj devenë nga prapsimi."

Ajo: "Ne ia bëmë të kuptuar Sulejmanit."

Unë pastaj e pengova devenë dhe iu drejtova plakës: "Hipni!"

Ajo: "I Lavdëruar është Ai (All'illahu), i Cili na i ka nënshtruar këto që na shërbejnë, ne vetë nuk do të kishim mundur ta arrinim (këtë gjë) dhe në të vërtetë, tek Zoti ynë do të kthehemi."

Unë, më pas, e mora litarin e devesë për dore dhe fillova të ec shpejt e të flas me të madhe...

Ajo: "Bëhu i matur në të ecur dhe gjatë bisedës ule zërin!"

Pas kësaj, duke ecur më ngadalë, fillova të recitoj disa vargje të një poezie të njohur arabe...

Ajo: "Lexoni diç nga Kur'an!"

Unë, tërësisht i mahnitur, iu drejtova: "Vërtet të qenkan dhuruar mirësi të pakufishme!"

Ajo: "Dhe (këtë mirësi), nuk e përkujtojnë, përveç atyre që logjikojnë."

Pasiqë kaluam një copë rrugë, unë e pyeta nëse ishte e martuar.

Ajo u përgjigj: "O besimtarë! Mos pyesni për atë gjë, e cila kur t'ju shpjegohet, ju bën të paaftë për ta kuptuar."

Pas kësaj përgjigje, heshta për një kohë gjersa e arritëm karvanin dhe atëherë sërish iu drejtova plakës: "Ja ku është karvani. A keni ndonjë njeri tuajin në karvan?"

Ajo më tha: "Pasuria dhe fëmijët janë bukuria e jetës në këtë botë."

Me këtë kuptova te karvani të cilit iu afruam, duhej të ishin edhe djemtë e saj, por, megjithatë, e pyeta: "Çfarë kërkojnë ata në Haxh?"

Ajo: "...dhe shenja udhëzimi, por edhe me yje ata udhëzohen."

Unë, me këtë arrita të kuptoj se ajo më nënkuptoi se djemtë e saj ishin udhëheqës (udhëzues) të karvanit dhe kur iu afruam karvanit e pyeta se kush ishin ata?

Ajo m'u përgjigj: "All'illahu e ka konsideruar Ibrahim për dashamirë; All'illahu, me siguri, ka urdhëruar Musanë: O Jahja! Merre Librin me vendosmëri."

Pas kësaj përgjigjeje që mora nga plaka, thirra me të madhe: "O Ibrahim! O Musa! O Jahja!" - kur ç'të shoh, befas para meje u nisën tri djelmossa që m'u dukën tamam si tri yje ndriçues tërë nur... Pasi që u ulën, bashkëudhëtarja ime (plaka) iu drejtua bijve të saj: "Dërgojeni njërin prej jush me këto të holla (para) në qytet dhe le të shikojë se tek kush është ushqimi më i pastër, e le t'ju sjellin prej tij ushqim."

Njëri nga bijtë e saj vajti në qytet dhe më pas u kthye e më ofruan ushqim për të ngrënë.

Plaka menjëherë ma priti: "Hani e pini, u bëftë mirë, për atë që ofruat në ditët e shkuara!"

Unë iu drejtova atyre me fjalët: "Ushqimi juaj tani për mua është haram (i ndaluar), derisa nuk më tregoni për çështjen e nënës suaj, d.t.th. të më tregoni se përse ajo flet vetëm me ajete kur'anore?"

Bijtë e plakës mu përgjigjën: "Nëna jonë ka dyzet vjet që flet (komunikon) vetëm me Kur'an, nga frika se mos rastësisht po gabon diç dhe kësaj nuk kënaqet me të Krijuesi i botëve (Lartësuar e Madhëruar qoftë Ai, i Cili bën atë që dëshiron!)."

Abdullah ibn Mubareku (All'illahu e mëshiroftë!) e përfundon rrëfimin me këto fjalë: "Unë iu thashë atyre: "Kjo është begati e All'illaut të cilën ua jep atyre që Ai dëshiron. E, tek All'illahu begatitë janë të mëdha."

Përgatiti: *I ndjeri Nuredin Ahmed*

KULTURA DHE CIVILIZIMI ISLAM

Viteve të fundit janë botuar një sërë librash, që trajtojnë në mënyrë të gjithanshme çështjen e Librit, përhapjen dhe kujdesin e tij anë e mbanë botës. Përmes këtyre rreshtave do të përpiqemi të paraqesim disa të dhëna me rëndësi për librin dhe bibliotekarinë në shtetin Islam në epokën e Mesjetës. Veçanërisht, do të ndalemi në

shqyrtimin e kulturës dhe civilizimit islam në përgjithësi.

Në shekullin e X, Kordova ka qenë qyteti më i civilizuar në Evropë, dhe bashkë me Stambollin, Bagdadin e Kajron, është konsideruar një nga katër qendrat më të rëndësishme kulturore të botës. Me 113.000 shtëpi, me 21 paralagje, me 70 biblioteka dhe me shumë libra që ka pasur në të, me shumë xhami dhe pallate, Kordova ka fituar atë kohë një famë botërore. Kjo

qendër e njohur Islamike ka pasur mijëra rrugë të ndriçura. Shtatëmbëdhjetë vjet pas kësaj kohe Londra ka pasur vetëm një mjet ndriçues për rrugë, ndërsa disa shekuj më vonë nëpër rrugët e Parisit balta arrinte deri në gjunj. Kur Universiteti i Oksfordit e ka konsideruar banjon si një zakon pagan, shkencëtarët e Kordovës kanë pasur banja nëpër shtëpitë e tyre të bukura. Kurdo që kanë pasur nevojë për arkitektë, këngëtarë të mirë ose rrobaqepës, sundimtarët e Leonit, Nevarës dhe të Barcelonës i janë drejtuar Kordovës.

Bagdadi, për dallim nga shumë qendra tjera të mëdha kulturore Islame nuk është themeluar shumë herët, por në shekullin e VII, madje nga ana e arabëve, në qendrën e perandorisë që shtrihej në brigjet e Tigrit, në vendin ku gërshetoheshin rrugët tregtare, të cilat nga oqeani Indian shpienin drejt Mesdheut.

Në saje të politikës së urtë të sundimtarëve të dinastisë së Abasidëve e të pozitës jashtëzakonisht të volitshme gjeografike, ky qytet së shpejti do të bëhej qendra më e rëndësishme politike e kulturore e botës Islame dhe në të njëjtën kohë edhe qytet me më shumë banorë në botën e atëhershme (rreth 1.5 milion). Këtu prej shekullit të IX e deri në pushtimin e qytetit nga ana e mongolëve në vitin 1258, do të zhvillohej një prodhim libror i pashembullt deri në atë kohë.

Në këtë kohë Bagdadi ishte qendra kryesore e prodhimit dhe e tregtisë së librit. Në kohën e lulëzimit më të madh të

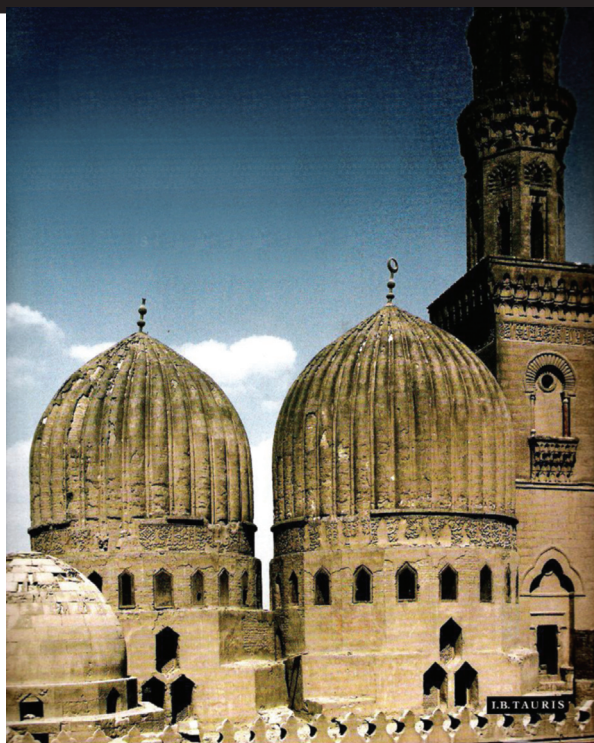
libror në këtë qytet, në të ka pasur rreth 100 librari. Librat nga Bagdadi shpërndaheshin deri edhe në viset më të largëta të botës islame. Karvanët e deveve nga Bizanti, Siria, India i sillnin në Bagdad librat.

Bibliotekat e mëdha në Bagdad ishin vende ku tuboheshin njerëz të arsimuar dhe ku diskutonin për shkencën dhe lexoheshin referate të ndryshme, bëheshin studime të llojllojshme letrare që kishin shpëtuar pa u djegur në bibliotekën e Aleksadrisë ose që i kishin siguruar prej bibliotekave tjera antike.

Në Bagdad mbikëqyrës të bibliotekave emëroheshin njerëz të arsimuar të cilët kishin autoritet të madh në shoqëri. Rol të rëndësishëm ka luajtur halifi Harun er-Rashidi (768-809).

Biri i Harun er-Rashidit, El-Me'muni (sundoi nga viti 813-833) e themeloi akademinë e famshme Bejtul-Hikmeh (shtëpia e urtësisë) me një observatorium astronomik e një bibliotekë të madhe. Së shpejti, këtu do të gjendeshin shumë shkencëtarë, përkthyes e kaligrafë të shquar të asaj kohe, jo vetëm arabë, por edhe indianë e persianë. Vet El-Me'muni i nxiste shkencëtarët që të studionin filozofinë greke e t'i përkthenin librat nga gjuha greke, siriane, sanskrite e perse në atë arabe. I dërgonte të besuarit e vet në Lindjen e Mesme që të kërkonin dorëshkrimet e vjetra greke, kurse një delegacion ia dërgoi edhe perendorit bizantin Leonit V, në mënyrë që prej tij të merrte dorëshkrime greke. Ky mision prej Kostandinopojës solli shumë libra grekë nga të gjitha sferat e shkencës të cilat El-Me'muni i dha të përktheheshin arabisht. Sipas disa burimeve, biblioteka e tij qysh në kohën e sundimit të tij ka pasur 1.000.000 fletore. Kjo traditë vazhdoi edhe më vonë derisa e asgjësuan mongolët kur e pushtuan Bagdatin në vitin 1258.

Përveç bibliotekave publike ka pasur edhe biblioteka private, p.sh. historiani

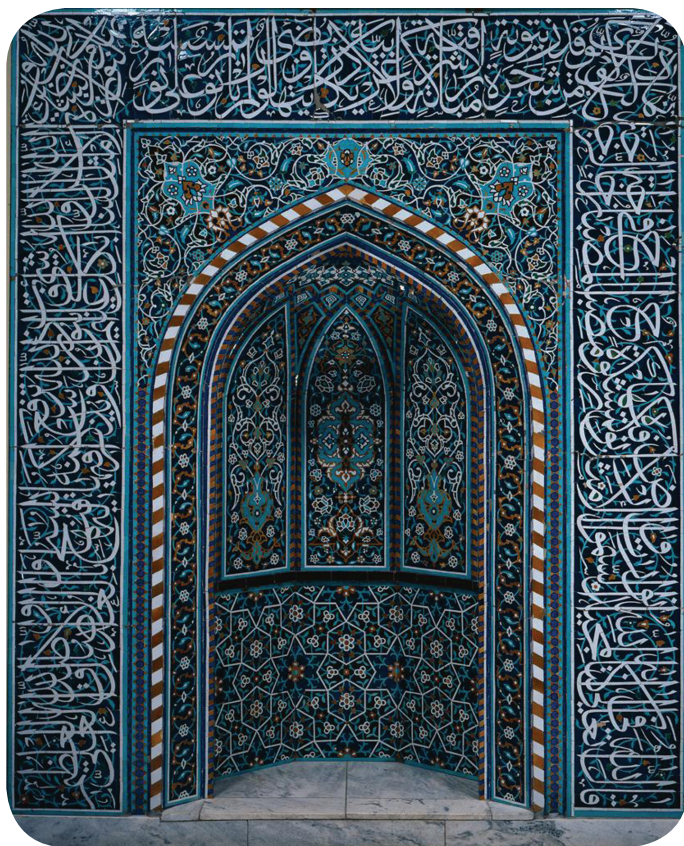

El-Vahidi (vdiq në vitin 822) ka lënë një bibliotekë me 600 arka. Biblioteka të tilla nuk kishte vetëm në Bagdad por edhe nëpër qendrat tjera islame, si në Samarkand, Basra, Helep, Mosul, Damask etj.

Shkrimtarët e vjetër arabë na kanë lënë shumë të dhëna për to, kurse njërën prej tyre, atë të dinastisë së Samanahidëve në Buhara, na e ka përkthyer mjeku e filozofi i famshëm Ibn Sina (Avicena, 980-1037), në autobiografinë e tij, ai rrëfen se në kohën e qëndrimit të tij në atë qytet sëmuret sulltani. "Një ditë e luta atë të më lejonte të hyja në bibliotekën e tij, e të shikoja katalogun e t'i lexoja librat e mjekësisë.

Kur më lejoi këtë, hyra në një godinë me shumë lokale në të cilat kishte arka me libra një mbi një. Në një repart ishin vendosur librat në prozë e në poezi, në tjetrën për drejtësinë. Çdo repart kishte

libra shkencash të veçanta.

E shikova katalogun e veprave të vjetra greke dhe kërkova atë që doja. Aty pashë libra, titujt e të cilave për shumë kënd janë akoma të panjohura, vepra të cilat nuk i kisha parë kurrë as më herët e as më vonë. Kështu, e kuptova se çdokush zë vend në lëmin e vet.”

Përveç Bagdadit si qendër botërore e asaj kohe, ishte edhe Kajroja në kohën e dinastisë së Fatimijve, i cili ishte kryeqyteti i ri i dinastisë Fatimije në Egjipt. Kajroja bëhet një ndër qendrat më të rëndësishme kulturore të botës së atëhershme islame. Halifi El-Azizi (976-996) themeloi bibliotekat më të rëndësishme kulturore të botës Islame.

Ai themeloi edhe xhaminë e El-Az’harit në vitin 972, e më vonë kjo u shndërrua në universitetin e parë në botë.

Halifi El-Aziz themeloi bibliotekën e famshme e cila ishte e vendosur në pallatin e halifit dhe e cila sipas disa burimeve kishte 200.000 fletore e sipas disa të dhënave deri më 600.000 fletore.

Se ka qenë kjo bibliotekë e madhe shihet nga e dhëna se këto libra ishin të vendosur në dyzet lolake.

Krahas bibliotekave të mëdha në Bagdad dhe në Kajro, më e rëndësishme ishte biblioteka e dinastisë Emevite në Kordovë të Spanjës Islamike. E themeloi halifi El-Hakimi II (961-976), të cilit i takon vend nderi në vargun e sundimtarëve të arsimuar arabë. Duke dashur që sa më shpejt të tubonte libra në bibliotekën e tij, i dërgoi emisarët e vet në Bagdad, Kajro, Damask e në qendra të tjera ku kultura dhe arsimi ishin në një nivel të lartë. Ai harxhoi shumë pasuri për blerjen e librave saqë në bibliotekën e tij shumë shpejt u gjendën rreth 400.000 vëllime.

Jo vetëm në Kordovë, por në të gjitha qytetet e mëdha të Spanjës ekzistonin biblioteka e banjo publike (hamame), rrugë të shtruara me kalldrëm, e siç u përmend më lart, rrugët ishin të ndriçuara, ndërsa Londra e Parisi ishin të zhytura në baltë e në injorancë. Sa për ilustrim vlen të paraqesim thënien e mbretit anglez Riçard ku thotë: “Ne e konsideronim devotshmëri mospastrimin e trupit.”

Megjithatë, Kordova do të jetë një kohë të gjatë qendër e jetës kulturore, qytet i cili krahas Kostandinopojës, ishte më i madhi në truallin evropian, e pastaj rradhiteshin edhe qytete tjera të Spanjës si p.sh. Malaga, Sevilja, Granada,

Toledoja etj.

Kah shekulli i njëmbëdhjetë, ishte koha kur ky qytet u bë qendër për përkthime dhe u kthye në duar të të krishterëve nën udhëheqjen e Alfonsit të vjetër (1251-1284),

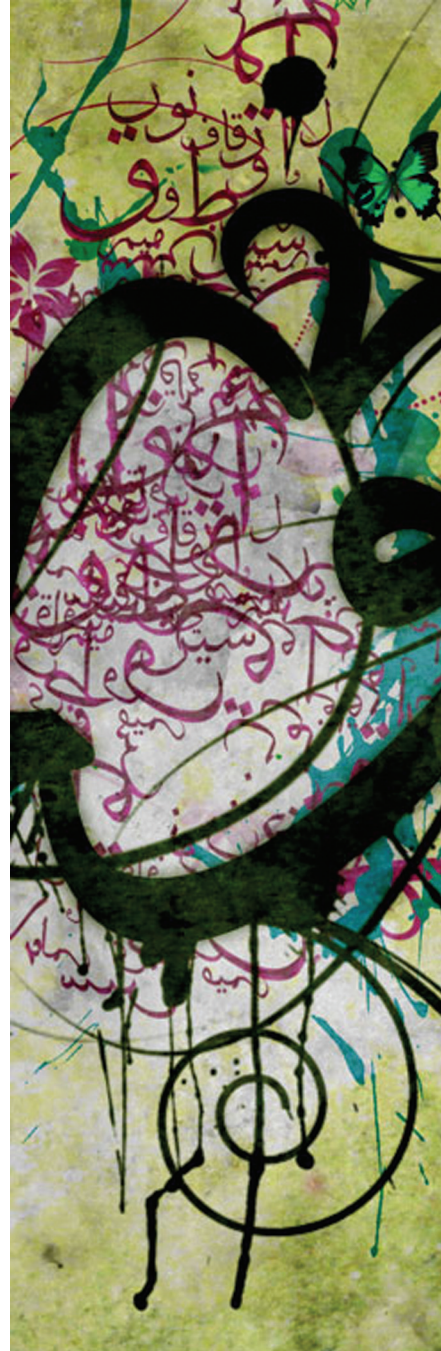

e në këtë kohë u përkthyen nga gjuha arabe në atë latine veprat e mjekësisë, të astronomisë, të matematikës e të filozofisë. Me këtë Evropa do t'i njihte shkrimet e shkencës dhe filozofisë islame dhe asaj antike.

Si përfundim vlen të përmendet edhe kjo: kur në vitin 712 myslimanët e pushtuan Spanjën, të krishterëve të Spanjës u dhanë liri të plotë, ndërsa pas tetë shekujsh këta ua kthyen të kundërtën

myslimanëve, e më në fund i dëbuan nga Spanja tërësisht. Ajo Spanjë që dikur lulëzonte nën kulturën dhe civilizimin islam, e që ishte vend i shkencave dhe e universiteteve, drejtësisë dhe përparimit, tokë e lloj-lloj pasurive, me rënien e pushtetit mysliman filloi rënia në të gjitha sferat e jetës.

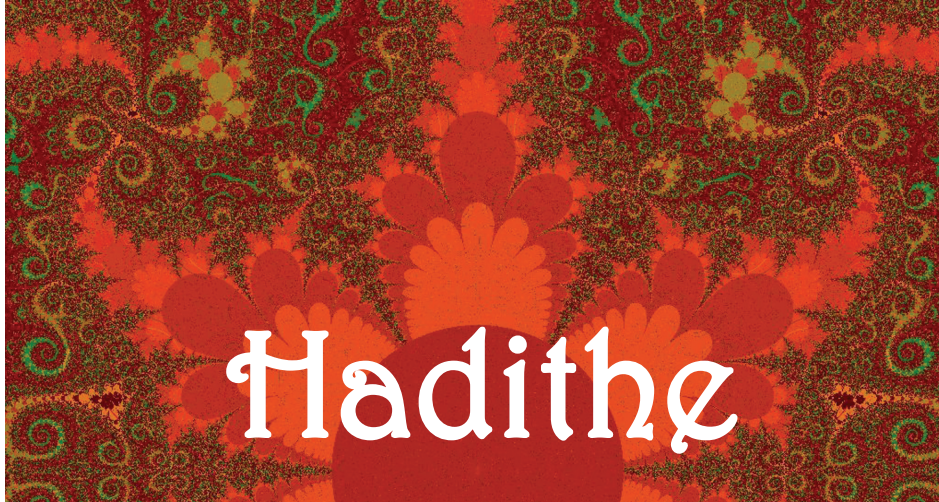
Merastine pushtimit të Grenadës, ushtria krishtere dogji më se 1.000.000 libra, në mesin e të cilave edhe dorëshkrime që ishin me vlerë të pakrahasueshme. Janë prishur dhe shkatërruar edhe pallate e oborre mbretërore, shkolla e biblioteka dhe lloj-lloj ndërtesash madhështore; shumë xhamia me bukuri fantastike që paraqitnin vlerë të madhe të arkitekturës islame, u shndërruan në kisha e një numër i konsiderueshëm u prishën. Më në fund, edhe Granada, qyteti i fundit iu nënshtrua pushtimit të krishterë më 02-01-1492.

Tregues i emrave myslimanë

Feriz (Fejrûz)	Feriz	Gurë i çmuar (opak), ngyrë kaltër që anon kah e blerta
Ferid (Ferijd)	Ferid, Ferit, Rid	I vetëm, kokërr dalluese në vargun e perlave të arta
Ferik (Ferijk)	Ferik	Grup njerëzish më shumë se një skuadër
Femi (Fehmij)	Femi	Kuptues i sendeve në tërësinë e tyre
Feta (Fe'tt'ah)	Feta	Njëri nga emrat e bukur të All'lahut, më i Drejti gjykues
Hamide (Hamijdeh)	Hamide, Mide	Falënderuese
Hanife (Hanijfeh)	Hanife, Anife	Priret kah e vërteta e Islamit
Hasime (Hasijmeh)	Hasime, Cime	Fjalëprerë
Fitnete (Fitneteh)	Fitnet, Neti	Zgjuarsi
Hatixhe (Khadijxheh)	Hatixhe, Tixhe,Xheje	Grua që lë pa plotësuar diçka për vete, gruaja e Profetit [paqja dhe bekimet e All'lahut qofshin mbi të!]

Përgatiti: Haxhi Selim Stafa

Hadithë

1- Kushtëzimi i dijes me të shkruarit

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Kushtëzoheni dijen me të shkruarit.” (Kenzul Ummal: 29333)

2- Shkrimi i dijes para ikjes së dijetarëve

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Shkruajeni dijen para se të ikin dijetarët. Sigurisht, dija shkon me ikjen e dijetarëve.” (Kenzul Ummal: 28733)

3- Letra që e mbron shkruesin

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Nëse besimtari vdes dhe lë një letër të vetme mbi të cilën shfaq dije, në Ditën e Gjykimit ajo letër do të jetë pengesë mes tij dhe Zjarrit. Për çdo gërmë të shkruar All'Ilahu i Madhëruar do t'i japë një qytet shtatë herë më të gjerë se sa dynjaja.” (Amalij Suduk, 40/ 3)

4- Mos'heshtja e dijetarit

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Dijetari nuk duhet të heshtë ndaj dijes së

tij, as i padituri nuk duhet të heshtë ndaj paditursë së tij. All'Ilahu i Madhëruar thotë: “...Ju (idhujtarë) pyetni pra dijetarët (e Tevratit e të Inxhilit) nëse ju nuk dini.” (Kenzul Ummal: 29264 dhe sure “En Nahl, ajeti 43)

5- Njeriu më me vlerë

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Më i madhi i njerëzve në vlerë është ai që lë ato që nuk i interesojnë.” (Amalij Suduk: 28/4.)

6- Urtësia e dërgimit të Profetit

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “Unë jam dërguar për të përsosur moralet e mira.” (Kenzul Ummal: 31969.)

7- Urtësia e dërgimit të profetëve

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** “All'Ilahu i dërgoi të dërguarit që të jenë argumenti i lartë i Tij mbi krijesat e Tij dhe të dërguarit të jenë dëshmues për ata. Tek ata dërgoi të dërguar, përgëzues dhe qortues që të shkatërrohet ai që u shkatërrua me argument dhe të jetojë ai që jeton me argument. Robtë të mendojnë ato që nuk e dinë prej Zotit të tyre. Të njohin sundimin e Tij pas mohimit.” (Et Teuhid: 45/4.)

8- Të folurit sipas aftësive

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "Sigurisht, ne profetët jemi urdhëruar që t'u flasim njerëzve sipas aftësive të tyre mendore." (Biharul Anuar: 77/140/19)

9- Zemrat që nuk flejnë

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "Sigurisht, neve të dërguarve na flejnë sytë dhe nuk na flejnë zemrat. Shohim nga prapa ashtu siç shohim nga përpara." (Biharul Anuar, 16/172/7)

10- Mëshira e Profetit

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "O njerëz, sigurisht, unë jam mëshirë." (Tabakatul Kubra; vëll. 1, f. 192)

11- Zotëria e bijve të Ademit

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:**

"Unë jam zotëria e bijëve të Ademit dhe jo krenari." (Biharur Anuar; vëll. 8, f. 48, hadithi 51.)

12- Më i devotshmi i njerëzve

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "Më i devotshmi dhe më i njohuri ndër ju për All'Ilahun jam unë." (Kenzul Ummal; hadithi 31991)

13- I Dërguari i të gjallëve

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "Unë jam i dërguari i atyre që i mbërrita të gjallë dhe i atyre që do të lindin pas meje" (Tabakatul Kubra; vëll. 1, f. 191)

14- Frika ndaj All'Ilahut

Profeti Muhammed (paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!) **ka thënë:** "Kreu i urtësisë është frika ndaj Allahut." (Kenzul Ummal, 5873)

Përzgjedhur nga Mizan El Hikmeh

BESIMI NË BOTËN E PADUKSHME

(GAJB) Pjesa I

“Të cilët besojnë në të padukshmen, kryejnë faljen dhe japin sadaka nga ajo që u kemi dhënë Ne”. (Bekare: 3)

Në kulturën tonë islame është e njohur që disa njerëz t'i quajmë besimtarë. Themi filani është besimtar. Kjo do të thotë që është njeri fetar, pra, që i kryen detyrimet fetare dhe bën shumë vepra të mira (mustehab). Shkon në Haxh, fal namaz nafile dhe bën shumë dhikër (përmend All'Ilahun). Por, për njeriun që nuk i ka këto veti, themi se ai njeri nuk është besimtar apo nuk është fetar. Këto janë koncepte nga praktika, por në Kur'an qëndrojnë koncepte të tjera. Kur'ani për disa njerëz thotë se janë besimtarë, kurse për të tjerët thotë se janë kafira ose jobesimtarë. Ç'do të thotë besimtar, sipas Kur'anit, në kuptimin terminologjik? Do të thotë njeri që ka besim. Jobesimtar quhet personi që nuk ka besim. Ç'do të thotë besim? Do të fillojmë nga vetë nocioni “besim”.

Besimi ka të bëjë me zemrën dhe kjo qëndron në tekstin kur'anor. Erdhën një grup beduinësh te Profeti i nderuar dhe thanë: “Besojmë” dhe atëherë u shpall ajeti:

“Disa beduinë thonë: ‘Ne besojmë!’ Thuaj: ‘Ju nuk besoni, por thoni: ne nënshtrohemi! sepse ende në zemrat tuaja nuk ka hyrë besimi. Por nëse e dëgjoni All'Ilahun dhe Pejgamberin e Tij, Ai aspak nuk do t'ua zvogëlojë shpërblimet për veprat tuaja. All'Ilahu, vërtet, fal dhe është

shumë i Mëshirshëm”’. (49:14)

Nga kjo kuptojmë se imani është një realitet dhe një e vërtetë që ka të bëjë me shpirtin e njeriut e jo me trupin e tij, po as me ballin që ka shenjë nga të rënit në sexhde. Nuk ka të bëjë me gjuhën e njeriut që i bën apo nuk i bën dhikër (përmend All'Ilahun) All'Ilahun të Madhëruar, por ka të bëjë me esencën e këtij veprimi që është një gjendje e kënaqshme mendore dhe fetare. Do të pyetni, në çka të besohet? Të themi në All'Ilahun e Madhëruar? Të themi në cilësitë e Tij? Të themi besim në Shpalljen që i zbriti Profetit? Të themi besim në ekzistencën e Ditës së Gjykimit? Po, të gjitha këto janë të vërteta dhe të gjitha në Kur'an janë të përmbledhura në një fjalë. Ajo fjalë gjendet në ajetin e tretë të sures “Bekare”:

“Të cilët besojnë në të padukshmen, kryejnë faljen e namazit dhe japin sadaka nga ajo që u kemi dhënë Ne.”

Në fjalinë “të cilët besojnë në të padukshmen”, fjala “gajb” është një fjalë në vend të shumë fjalëve. Kjo do të thotë të besosh në All'Ilah, në cilësitë e All'Ilahun, në ndihmën e padukshme në kushte të caktuara. Tani do të shpjegojmë kuptimin e fjalës “gajb”.

Çka është dallimi në mes besimtarit dhe jobesimtarit? Fjala “gajb” do të thotë “i padukshëm”, “i fshehtë”. Sërish, çështja s'është e sqaruar. I fshehtë prej kujt? Tani, për

ne që gjendemi në këtë vend, e fshehtë konsiderohet ajo që është pas këtij muri. Atëherë, nëse besojmë në atë që mund të ngajë pas këtij muri, a konsiderohet ky besim në gajb? Nëse tani na pyesin, për shembull, se çfarë ka në thellësi prej 500 metrash nën këtë tokë ku ne gjendemi? Gjë e fshehtë është, nuk e dimë. Po sikur ta dimë, a thua vallë kjo konsiderohet besim në botën e padukshme? Jo. Dita e nesërme për ne është gjë e fshehtë. Nëse besojmë në ngjarjet që do të ndodhin nesër dhe që prej tani i parashikojmë dhe besojmë në atë që do të ndodhë, a thua, vallë, konsiderohet besim në botën e padukshme? Jo. Madje edhe e kaluara për ne është e fshehtë. A thua besimi në të kaluarën konsiderohet besim në gajb? Jo. Atëherë, ç'do të thotë besimi në botën e padukshme? Ç'është besimi në të fshehtën?

Çka konsiderohet fshehtësi? Këtu duhet të keni kujdes.

Në këtë botë ka disa gjëra të cilat shqisat tona të të dëgjuarit, të të parit, të prekjes, të nuhatjes e të të shijuarit, nuk mund t'i përceptojnë. Dikush thotë se kemi më tepër shqisa, por janë të njëjta.

Tani, ajo pas këtij muri për ne është e fshehtë, por ekziston mundësia për ne që me sytë tonë të shohim se çka ndodh pas këtij muri. Do të thotë se nuk mund të fshehet nga sytë tanë, ngase sytë tanë mund ta shohin atë. Veshët tanë kanë mundësi t'i dëgjojnë disa gjëra, ose shqisa jonë e të shijuarit, mund t'i shijojë, shqisa e të nuhaturit, mund t'i nuhatë. Këto gjëra quhen dëshmi, që do të thotë - gjëra që njeriu mund t'i perceptojë me anë të shqisave të veta. Kemi një shqisë njëstresëshe që është e vendosur në sipërfaqen e trupi

tonë, po edhe shtazët e kanë në të njëjtën masë. Pra shqisat që i kemi ne, i kanë edhe shtazët dhe mbase ndonjë shqisë prej këtyre, të kafshët është shumë më e mprehtë se sa te ne. Sytë e disa shtazëve janë më të mprehtë se sa sytë tonë. Veshët e disa shtazëve, për shembull, të qenit, janë më të ndieshëm se sa veshët e njeriut: shqisa e të nuhaturit të disa gjallesa, siç është miza përdhese, kjo gjallesë e dobët, është shumë më e ndieshme se sa te njeriu. Nëse vendoni mbi tavolinë një enë me mish dhe nëse sytë tuaj nuk e shohin kur të hyni në dhomë, nuk mund ta dini se sa mish ka në dhomë. Por miza përdhese me shqisën e vet të të nuhaturit mund ta përceptojë atë me precizitet. Këto quhen shqisa. Thuhet se ajo që njeriu e përcepton përmes shqisave të veta, nuk konsiderohet gajb sepse këto janë gjëra të dukshme. Me këtë shqisë unë mund t'i kuptoj ngjarjet. Do të thotë, mundem me sytë e mi ta shoh formën që

do të marrë e nesërmja. Këngën që do të këndohet nesër mund ta dëgjoj me veshët e mi. Ushqimin që do të gatuhet për nesër, mund ta shijoj me shqisën e të shijuarit. Këto s'janë gjëra të padukshme. Sipas Kur'anit këto janë dëshmi. Atëherë, kush konsiderohet botë e padukshme?

Botë e padukshme është ajo që njeriu duhet ta pranojë dhe të besojë se nën botën e ekzistencës ka një realitet të cilin ai nuk mund ta ndiejë në lëkurën e vet, po edhe sikur të ishte i pranishëm këtu. Sytë e veshët e mi, shqisa e të nuhaturit e të shijuarit tim, s'mund t'i kuptojnë këto gjëra. Pra, unë mendoj për vete se këto shqisa që i kam janë shumë të përkufizuara dhe më janë dhuruar që me to të mbaj kontakt me botën e jashtme (jashtë meje, pra, që më rrethon mua). Pse, në të vërtetë, unë kam sy? Për të vënë kontakt me këtë botë, përmes ngjyrave e figurave dhe për ta gjetur rrugën. Pse më janë dhënë veshët? Sepse ekzistojnë disa valë që quhen tigur të cilët mund t'i përceptoj përmes veshëve. Nëse në këtë botë duhet t'i kryej punët e mia, më duhet të kem veshë dhe shqisa të tjera. Gabimi më i madh që njeriu mund të bëjë dhe që i jep ngjyrë shkencore është kur ai mendon se shqisat, patjetër, i kanë që të zbulojnë gjithçka ka në botë e në natyrë. E, nëse diçka nuk mund ta kuptojë përmes shqisave të veta, atë duhet ta mohojë dhe të thotë se nuk ekziston, përndryshe, sikur të ekzistonte, do ta prekja me dorën time, do ta shihja me sytë e mi, do ta dëgjoja me veshët e mi, ose do ta hetoja përmes shqisës së të shijuarit.

Të gjitha gjërat që njeriu duhet t'i besojë, Kur'ani i kashpëguar me fjalën "gajb", besimi në atë që ekzistojnë të vërteta dhe realitete të cilat janë jashtë kufijve të shqisave tona. Si mund ta kuptojmë ekzistencën e tyre? Njeriut i janë treguar rrugë të tjera, i janë dhënë arsye përmes të cilave njeriu mund ta njohë botën e padukshme.

Nuk është thënë që njeriu të besojë në çdo pohim që ka formën e gajbit, por që njeriu nuk duhet të guxojë ta mohojë gajbin. Nuk guxojmë t'i mohojmë të vërtetat e fshehta. Tani, nëse pyetni se në cilën mënyrë njeriu

duhet të besojë në gajb, po themi se ai i ka statet e veta.

Në të kaluarën, njerëzit, nga të gjitha valët që kanë ekzistuar, i kanë njohur vetëm valët e zërit. Shumë kohë më parë, në mes dijetarëve është diskutuar për çështjen e zërit. Njeriu flet, të tjerët e dëgjojnë zërin e tij; ndeshen dy gurë mes vete, njeriu e dëgjon zërin e ndeshjes së tyre. Thonë se ky është ajri që ju e ndieni, ekzistencën e të cilit e kuptoni gjatë lëvizjes ose në ndonjë rast tjetër. Njerëzimi nuk ka mundur të dijë më tepër për valët. Sot, me anë të shkencës, pra, me anë të shenjave që njeriu i ka arritur përmes shkencës, është bërë e qartë se përveç valëve të zërit ka edhe valë të tjera që nuk kanë të bëjnë me valët e zërit, madje as veshi ynë dhe asnjë shqisë tjetër nuk është në gjendje t'i kuptojë ato valë, por ato ekzistojnë.

Valë të tilla ka në ajër. Me cilën shqisë mund t'i vërejmë? Me asnjë shqisë, por me anë të faktorëve shkencor. Me siguri, këta shkencëtarë mund ta vërtetojnë gjatësinë e këtyre valëve. Atëherë, shkurtimisht, ne i kuptojmë se këto valë ekzistojnë. Pikërisht për këtë, është e pakuptimtë që njeriu ta përkufizojë besimin dhe pranimin dhe të pohojë: "Besoj vetëm në ato gjëra që i përceptoj drejtpërdrejt nëpërmjet shqisave të mia."

Ç'do të thotë: "të cilët besojnë në të padukshmen...?" A thua vallë, kjo do të thotë që patjetër të besojmë se ekziston botë e padukshme, se ekziston Zot, ekziston shpallja, melekët? A thua librat hyjnorë vijnë nga një burim i padukshëm? A ekziston Dita e Gjykimit? A konsiderohet ky besim në të padukshme dhe a përfundon aty? Jo, kjo është më tepër se aq. Besimi në të padukshmen arrihet atëherë kur njeriu beson në lidhjen në mes tij dhe botës së padukshme. Besojmë se nuk është ashtu që bota e padukshme ekziston e ndarë dhe se ne jemi të ndarë nga ajo. Patjetër, besojmë në ndihmën e padukshme. Në suren "Fatihë" lexoni: "...Ty të adhurojmë dhe prej Teje ndihmë kërkojmë."

Mbreti dhe veziri

Tregohet se një mbret inteligjent dhe i afërt me njerëzit, u rregullonte problemet e tyre; i shikonte me të mirë dhe ishte i drejtë me ta. Ai kishte një vezir (mëkëmbës) të sinqertë dhe besnik që e ndihmonte në të mirë duke u këshilluar me të për çështjet mbretërore. Veziri ishte i moralshëm, i mençur, besimtar, i devotshëm, objektiv dhe i mjaftueshëm me dynjanë (jetën). Ai kishte takuar të parët e fesë, kishte dëgjuar fjalët e tyre dhe kishte njohur mirësitë e tyre, të cilëve u ishte përgjigjur, kishte marrë shumë nga ata dhe kur ishte ndarë, u kishte dhënë fjalën dhe premtimin e tij.

Ai kishte një shtëpi të mirë që ia kishte dhënë mbreti, i cili i përgjigjej gjithmonë për çdo çështje. Në këtë gradë ishte dhe veziri, por ai nuk i kishte folur shumë për çështjet e fesë dhe nuk i kishte treguar të fshehtën e urtësisë. Ata jetuan në këtë mënyrë për një kohë të gjatë. Veziri sa herë që hynte tek mbreti binte në sexhde për idhujt dhe i madhëronte ata thjesht për sy të mbretit. Veziri priste momentin dhe rastin që t'i fliste mbretit për fe, por e këshilluan disa të afërm të tij duke i thënë që të kishte kujdes: nëse mbreti nuk besonte, nuk duhej që pushteti të zhytej me të. Mund të ishte kjo hapje e fesë para tij shkak për eliminimin e njerëzve të fesë tënde.

Një natë vonë mbreti i tha vezirit: A je i

gatshëm që të dalim në qytet dhe të shikojmë gjendjen e njerëzve dhe dëmet e shiut që i ka goditur ata këto ditë?

Bënë një shëtitje së bashku në disa zona të qytetit ku kaluan nëpër disa rrugë të mbushura me mbeturina që dukeshin si male. Mbreti pa një dritë zjarri në anën tjetër të mbeturinave dhe i tha vezirit: Ai zjarr duhet të ketë një histori, prandaj le të zbresim dhe të marrim vesh se si është puna. Kur arritën tek vendi që jepte dritë zjarri, gjetën një kasolle në formën e një shpelle në të cilën ishte një i varfër. Kur u afruan, panë një burrë të varfër, i cili ishte veshur me rroba të vjetra, mesa duket të mbledhura në mbeturina dhe në njërën dorë kishte një ibrik me pije dhe në dorën tjetër kishte një dajre që i binte. Afër tij ishte gruaja e tij pak a shumë me të njëjtat veshje e cila kërcente për burrin kur ai i binte dajres. Burri, sa herë që e ngrente ibrikun për të pirë, i dërgonte shëndet mbretit dhe e quante gruan e tij si gruan më të bukur. Të dy së bashku e përshkruanin njëri-tjetrin për të mirë dhe të bukur dhe kështu i kaplonte gëzimi dhe e qeshura e papërshtatshme.

Mbreti qëndroi duke e menduar këtë gjë së bashku me vezirin. Të habitur me kënaqësinë e tyre në atë gjendje që ishin, u larguan.

Mbreti tha: Nuk besoj se kemi pasur unë dhe ti gëzim dhe kënaqësi të tillë për gjatë gjithë jetës sonë sikurse kishin ata këtë natë

dhe besoj se ata kështu e kalojnë çdo natë.

Veziri shfrytëzoi rastin dhe i tha: Kam frikë o mbreti im se kjo jeta jonë është një arrogancë dhe se pasuria jote dhe çfarë kemi ne nga kënaqësia dhe gëzimi në sytë e atij që njih mbretërinë e përhershme janë si ato mbeturina dhe ata dy njerëz. Ata të varfërit që pamë se dukeshin si të gëzuar dhe shpërblimet e Botës Tjetër duken si ajo shpellë në sytë tanë. Trupi jonë për ata që njohin pastërtinë, mirësinë dhe shëndetin është sikur trupi i atyre që pamë me sytë tanë dhe se habia e tyre me atë çka jemi ne është si habia jonë me ata dy njerëz dhe me çfarë kishin ata.

Mbreti tha: A njih njerëz me këto cilësi?

Veziri tha: Po.

Mbreti tha: Kush janë ata?

Veziri tha: Njerëzit e fesë që kanë njohur Botën Tjetër dhe e kanë kërkuar atë.

Mbreti tha: Kush është mbreti i Botës Tjetër?

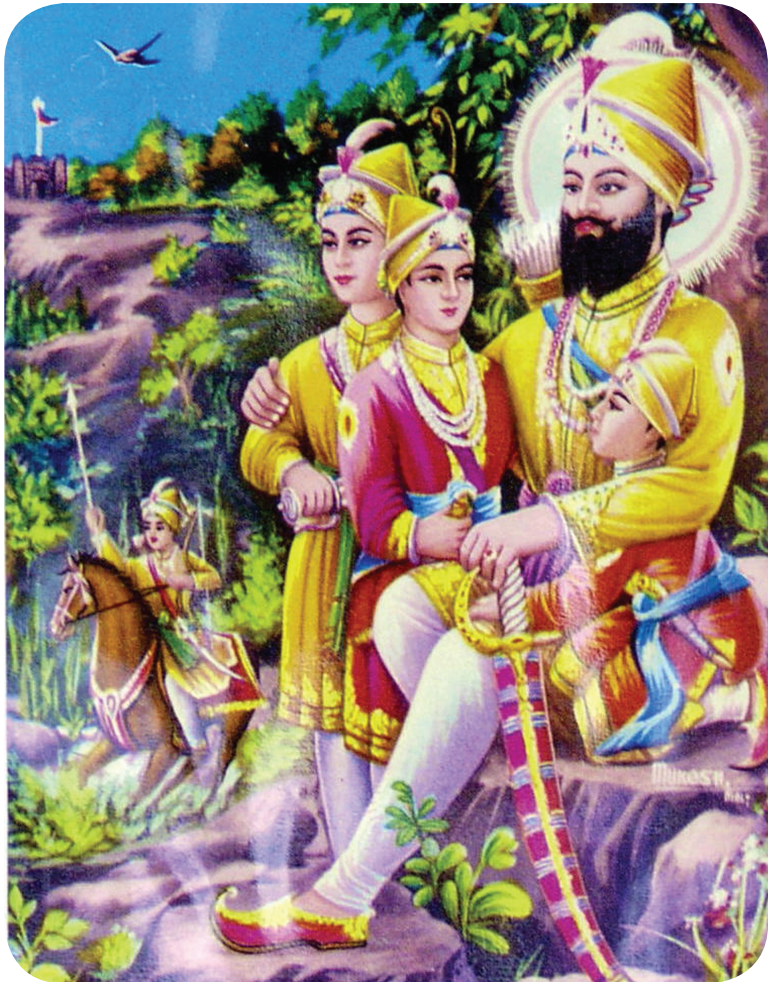
Veziri tha: Ai është Mirësia ku s'ka të keqe pas Tij, i Pasuri që nuk ka varfëri pas Tij, Ai është Gëzimi ku nuk ka hidhërim pas Tij, Shëndeti ku nuk ka sëmundje pas Tij, Pëlqimi ku nuk ka kundërshti pas Tij, Siguria ku nuk ka frikë pas Tij, Jeta ku nuk ka vdekje pas Tij, Ai është Mbreti që nuk ka zbritje nga froni, ajo është Bota e Përhershme; s'ka shkëputje dhe ndryshim në të. All'Ilahu i Madhëruar e ka mbrojtur nga varfëria, sëmundja, dyshimi, humbja, uria, padrejtësia dhe vdekja.

Mbreti tha: A njihni për këtë botë hyrje apo derë dhe rrugë për hyrjen në të.

Veziri tha: Po, është bota e përgatitur për ata që e kanë kërkuar atë dhe kush e ka gjetur derën e saj do të hyjë në të.

Mbreti tha: Çfarë të ka penguar që të më njoftosh për këtë më parë?

Veziri tha: Më ka penguar madhëria juaj

dhe respekti për pushtetin tënd.

Mbreti tha: Nëse është kjo çështje e vërtetë, për të cilën na fole, nuk duhet që ta lëmë punën për të dhe duhet që të përpiqemi derisa të meritojmë njohjen e saj.

Veziri tha: A po më urdhëron mua që ta përsëris dhe një herë?

Mbreti tha: Të urdhëroj që të mos kalojë natë as ditë pa më kujtuar këtë gjë sepse çështja është e madhe dhe nuk bëhen lojra me të.

Pas kësaj, mbreti iu përkushtua devotshmërisë në besim dhe në shpëtim.

Përktheu: Sabrie Feza

Kurthet E SHEJTANIT

“O bijtë e Ademit, të mos ju mashtrojë, kurrresi, shejtani sikur i nxori prindërit tuaj nga Xhenneti; zhveshi prej tyre petkun e tyre. Vërtetë, Ai dhe shoqëria e Tij ju sheh, ndërsa ju nuk e shihni. Ne i kemi bërë shejtanët miq të atyre që nuk besojnë”. (El A’raf, ajeti 27).

Shejtani është betuar se do të përpiqet të nxjerrë njerëzimin nga rruga e drejtë. All’llahu i Madhëruar na ka krijuar, për ta adhuruar Atë e për të na sprovuar besimin me begatitë dhe fatkeqësitë e një sprovë shumë e fortë është shejtani, tek i cili nuk ka kënaqësi më të madhe se sa të devijojë një njeri nga Islami e ta largojë nga sevapet.

Kurthet e tij janë shumë të forta, por ai që e beson All’llahun me vendosmëri e i mbështetet vetëm Atij, arrin ta mundë shejtanin e ta largojë prej vetes. Shejtani e zbukuron dynjanë me muzikë, drogë, alkool e prostitucion. Vallë a mund t’i thuhet **e bukur** këtyre gjërave, të cilat janë të zymta dhe pa kuptim. Janë gjëra të shëmtuara të cilat përhapin sëmundje dhe shthurje. Por ama, janë gjëra që kanë tërhequr shumë njerëz rreth vetes. Kur zemrat janë të pavendosura, shejtani futet në mendimet e njeriut. Njeriu thotë po sikur të zgjedh besimin, shejtani thotë: “Jo!” Shiko sa bukur është këtej, shijojë jetën sa je ende i ri, më vonë po të duash mund të kthehesh në besim. Ai e tërheq pas vetes, e njeriu ia vë veshin, por se kupton se sapo të vësh këmbën në territorin e shejtanit, bie në grackat e tij dhe është vështirë të dalësh nga ato, vetëm nëse do All’llahu të jesh

prej të shpëtuarve. Po kush është terreni i shejtanit? Terreni i shejtanit janë zbukurimet e dynjasë që të marrin pas vetes. Gjithçka është krijim i All’llahut, ndaj ti o njeri, mundohu të mos bësh gjynah në tokën e All’llahut, ndonëse gjynahet mund të të duken më të bukura, por janë benzina me të cilën do të digjesh. Kur i flet njerëzve për shejtanin, ato thonë: Si është ky shejtani që se shohim ndonjëherë? Shejtani, është ai që hyn në mendimet e tua dhe të drejton për keq. Është vesvesi që të fut në sherr me të afërmit e tu. Është zbukurimi i dynjasë që të merr pas vetes. Ai përpiqet që besimtarët t’i devijojë nga rruga islame dhe i ngacmon shpeshherë. Por atë që e udhëzon All’llahu, s’ka kush e humb. Kush i është mbështetur All’llahut në adhurim e me besnikëri të plotë, ka fituar mëshirën dhe mbrojtjen e Tij. O njeri, shejtani lëshon gracka që ti të biesh në to. All’llahu kur krijoi Xhennetin dhe Xhehennemin ia tregoi Xhibrilit (paqja qoftë mbi të!). Kur e pa Xhennetin, Xhibrili (paqja qoftë mbi të!) tha: s’do të ketë njeri që do të hyjë në të. E All’llahu i Madhëruar ia tregoi Xhibrilit (paqja qoftë mbi të!) rrugën për në Xhehenem e ajo rruga e Xhehenemit ishte zbukuruar shumë. Atëherë, Xhibrili (paqja qoftë mbi të!) tha: Vallahi, s’ka për të ngelur njeri pa hyrë në të. E zbukurimet e rrugës së Xhehennemit janë zbukurimet e dynjasë. *O njerëz, kini kujdes se shejtani ju tërheq snë shirk, ngase dëshira e tij është t’ju shohë nën flakët e Xhehennemit. O krijesa të All’llahut, frikësojuni zjarrit të Xhehennemit se nuk është e lehtë. E t’i përulemi veç All’llahut të Madhëruar se veç Atij i takon adhurimi.*

سُورَةُ الْكَهْفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ۝
 قِيمًا لِيُنْذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
 يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ۝
 فِيهِ أَبَدًا ۝ وَيُنْذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝

۲۹۳

Të njihemi me suret e Kur'anit

18	Kehf	Mekase	110 ajete	1579 fjalë	6360 shkronja
----	------	--------	-----------	------------	---------------

Emërtimi: Shpella (Shpella e As'habi-Kehf)

Arsyeja e emërimit: Në ajetet 9-76 të kësaj sureje tregohet historia e shokëve të Shpellës që besonin në një Zot të vetëm.

Emrat e tjerë: As'habi Kehf, Haile

Përmbajtja e sures

- Falënderimi i Zotit (fillon me të) dhe monoteizmi, besimi dhe veprat e pastra (mbyllet me këto)

- Jeta në këtë botë, Jeta e Përtejme, lajmi i mirë, emigrimi

- Myslimanët, sado të paktë të jenë në numër, nuk duhet të dorëzohen para shumicës kundërshtare dhe nuk duhet të përzihen në imoralitetin e mjedisit ku jetojnë, por duhet të ngrihen kundër imoralitetit dhe shumicës së prishur, ashtu sikurse grupi i vogël i shokëve të Shpellës

- Përshkrimi i historisë së shokëve të Shpellës, i atyre monoteistëve, që u strehuan në shpellë për t'i shpëtuar fesë

politeiste të mbretit të kohës, të quajtur Dekijanus, të cilët Zoti i rizgjoji pas 309-të vjetësh gjumi të thellë

- Historia e Hizrit dhe e Musait
- Tërheqja e vëmendjes së njerëzve për të mos i dhënë rëndësi vetëm anës së jashtme të ngjarjeve
- Historia e Dhulkarnejnit, i cili sundoi lindjen dhe perëndimin e botës dhe iu kundërvua padrejtësive dhe kompleteve të Jexhuxhëve dhe Maxhuxhëve dhe ndërtoi një pendë të hekurt, që këta shkatërrues të mos i sulmonin besimtarët
- Dënimi i jobesimtarëve dhe shpërblimi i besimtarëve

Renditja e sures

Sipas renditjes të tubimit është e 18-ta; sipas rendit të zbritjes, është e 68-ta, dhe ka zbritur pas sures Gashie dhe para sures Nahl.

Historitë e sures:

As'habi Kehf, Musai (paqja qoftë mbi të!) dhe Hizri: Ajetet 60-82; Jaxhuxhi dhe Maxhuxhi: ajetet 83-98

Fillimi dhe fundi

Fillimi: "Falënderimi i takon vetëm All'Ilahut që ia shpalli robit të vet Librin dhe në të nuk lejoi asnjë kundërthënie."

Fundi: "Thuaj: Unë jam vetëm njeri, sikurse edhe ju, mua më shpallet se vetëm një Zot është Zoti juaj, e kush është që e shpreson takimin me Zotin e vet, le të bëjë vepër të mirë, e në adhurimin e Zotit të tij të mos përziejë askënd (e asgjë) "

Mirësia e sures

Imam Sadiku (Zoti qoftë i kënaqur me të!) ka thënë: "Ai që çdo natë të xhuma lexon (a këndon) suren Kehf, shkon dëshmor nga kjo botë, dhe ringjallet me dëshmorët. Dhe kush e lexon (a këndon) para gjumit ajetin e fundit të kësaj sureje, zgjohet në çfarëdo ore që të dëshirojë."

Përgatiti: Dr. Shejhul Islami

shoqëri METAMORFOZË

Ka mbetur vetëm një grup i vogël njerëzish, të cilëve përmendja e Ditës së Ringjalljes i ka bllokuar çdo vështrim tjetër dhe nga sytë e tyre rrjedhin vetëm lot. Disa prej tyre janë të braktisur nga shoqëria dhe jetojnë në vetmi, disa të tjerë janë të frikësuar dhe të marrë nëpërkëmbë apo kanë mbyllur gojën dhe kanë zgjedhur të heshtin. Disa e ftojnë me singleritet popullin drejt Zotit, disa të tjerë qajnë dhe janë të pikëlluar sepse nga vetëpërmbajtja e tepërt ata janë braktisur nga njerëzit, janë fizikisht të drobitur dhe duken sikur i kanë hedhur në detin e kripur, gojët e tyre janë të mbyllura dhe zemrat të plagosura.

Madhështia e shpirtit

Njeriu besimtar është i nderuar dhe i respektuar falë besimit të tij në Një Zot dhe në jetën në Botën Tjetër. Ky privilegj është posaçërisht për besimtarin dhe jo për jobesimtarin dhe sipas një komentimi, jo besimtari nuk mund ta gëzojë kurrë këtë të mirë të Zotit. Ky ajet fisnik është një përgjigje ndaj mendimit të gabuar që disa njerëz kanë, se me anë të pasurisë dhe të ofiqeve të tjera materiale mund të arrijnë nderimin e respektin. E vetmja rrugë për të arritur nderimin dhe respektin e Zotit, është

që besimi, siguria dhe nderi i shpirtit të kërkohet të feja dhe për këtë shkak, vëmë re se të dashurit e Zotit nderin e shpirtit të tyre e ruajnë si ndonjë margaritar shumë të çmuar dhe asnjëherë nuk e bënin fli për pasuri. Miqtë e vërtetë të Zotit përmbahen nga çdo akt i cili vë në pikëpyetje nderin e tyre dhe qëndrojnë si mal i patundur përballë fatkeqësive të jetës të cilat i quajnë të caktuara nga Zoti, duke duruar dhe rezistuar ndaj tyre që të mos humbin nderin e vetvetes dhe të mos bien robër të ndryshimeve të kohës. Ndoshta mirësia dhe begatia më e madhe e Zotit duhet konsideruar nderimi dhe respektimi i vetvetes nëpërmjet të cilave vihet në provë besimi. Ishte mbrojtja e nderit arsyeja që martiri (Zoti qoftë i kënaqur me të!) me shokët e tij besnikë i shpallën xhihadin Jezidit, që ishte po ai nderi i Islamit që rrezatonte fenë tonë të pastër. Madhështia e besimtarit lidhet me madhësinë e Zotit nëpërmjet besimit dhe cënimi i saj në çdo mënyrë thyen dinjitetin dhe madhësinë e Zotit. Një gjë e tillë është ndaluar rreptësisht.

Respektimi i amanetit

Njeriu është mbartës i amanetit të Zotit, amanet, i cili rëndon së tepërmi mbi qafën e tij, mbrojtja dhe respektimi i të cilit njeriu e ngre në pozitat më të larta dhe e bën nga njerëzit e afërt të Zotit, ndërsa tradhëtia ndaj tij e ul njeriun në nivelin e katërthundrakëve (kafshëve), madje, edhe

më poshtë se kafsha. Jeta nga fillimi deri në fund është amanet dhe vetëm Zoti është Zotërues i Vërtetë i të gjitha sendeve, ndërsa njeriu është zot vetëm i lutjes. Pra, njeriu është adhurues nevojtar dhe i pazot i cili duhet të vendosë lidhje me Zotin gjithmonë nëpërmjet lutjes. Jo vetëm jeta, por edhe feja dhe Sheriati i paraardhësve dhe i profetëve të mëparshëm dhe të gjithë të dashurve të Zotit janë amanete; ruajtja apo mosruajtja e të cilave shënon kufirin midis besimit dhe mosbesimit.

Amaneti nuk përkufizohet vetëm në aspektin material, por njeriu i vetpërmbytur është besnik ndaj amanetit të sekreteve dhe nderit të popullit dhe miqve të vet. Është besnikëria në citimin e fjalëve të të tjerëve pa tradhëtuar në to dhe për hir të përgjegjësisë, postet dhe përgjegjësitë e kësaj bote i konsideron si një amanet i cili duhet realizuar në formën më të mirë të mundshme; forcën nuk e ushtron si një lodër për të arritur dëshirat e çastit dhe të ulëta të tij, por shfrytëzon besnikërinë e ruajtjes së amanetit për të fituar kënaqësinë e Zotit. Amanetet materiale e ruajnë më së miri njeriun, sikur ai të ishte amaneti i tij dhe për të ruajtur atë brenda vetvetes njeriu nuk ndjehet i qetë. Imam Aliu (Zoti qoftë i kënaqur me të!) ka thënë: "Tradhëtia më e turpshme, është tradhëtia ndaj amanetit" dhe sipas një transmetimi tjetër respektimi i amanetit është rezultat i besimit të plotë, besim i cili e udhëheq besimtarin në zbatimin e detyrimeve sociale, respektimin e të drejtave të të tjerëve dhe t'i shërbejë me nder detyrës dhe përgjegjësisë të marra përsipër. Për të kuptuar vlerën e amanetit dhe respektimin e tij na mjafton të kemi parasysh vetëm

këto dy hadithe: Imam Sadiku (Zoti qoftë i kënaqur me të!) shpjegon disa kriterë me anë të së cilave bëhet i njohur dallimi i besimtarit të vërtetë nga të tjerët: "Për të dalluar besimin e një njeriu mos shikoni vetëm rikutë dhe sexhdet e tejzgjatura të tij dhe mos nxirrni përfundime vetëm nga ato, sepse ruku dhe sexhde janë dy gjëra që ai është mësuar me to dhe janë shndërruar për të në një veprim të zakonshëm dhe jo veprim adhurimi; për të është bërë si një ves, të cilin nëse do ta braktiste, do të shqetësohej. Për të vërtetuar besimin e tij, shikoni drejtësinë në të folur, në veprim dhe në ruajtjen e amanetit."

Xhelozia dhe përfundimi i turpshëm i saj

Duke u ndalur pak në hadithet fisnike

dhe ajetet kur'anore që bëjnë fjalë për xhelozinë dhe pasojat e saj, kuptojmë se xhelozia nuk është gjë tjetër veçse faktor konflikti me begatitë e Zotit apo e thënë ndryshe zili ndaj mirësive dhe dhuratave të Zotit. Xhelozia fillon në momentin kur

njeriu harron të mirat që i ka dhuruar Zoti atij, nuk i kushton vëmendje atyre dhe në vend që të falënderojë Zotin për të mirat që i ka falur, i qep sytë pas të mirave të të tjerëve. Xhelozia nuk është vetëm një ulje shpirtërore, por vë në rrezik edhe shëndetin e trupit dhe njeriu me xhelozinë e tij, para se të dëmtojë të tjerët ka dëmtuar shëndetin psikologjik dhe fizik të tij. Pikërisht, nisur nga kjo Imam Aliu (Zoti qoftë i kënaqur me të!) thotë: “Sa çudi që xhelozët nuk janë në dijeni në lidhje me shëndetin e tyre” po ashtu, në një vend tjetër thotë: “Shëndeti i trupit është në vartësi të xhelozisë”.

Gjithashtu, pasojat e turpshme të xhelozisë ndikojnë edhe në shoqëri. Xhelozia është një nga tiparet më të ulëta të shoqërisë dhe zgjidh lidhjet miqësore dhe shoqërore dhe grin si një milingonë litarin e dashurisë midis njerëzve duke ndikuar në dobësimin e besimit dhe të zhdukjes së tij. Pasojat negative të xhelozisë janë aq të mëdha saqë Kur’ani famëlartë i mëson Profetit (paqja dhe bekimet e All’llahut qofshin mbi të!) dhe lexuesve të tij se në çdo moment të jetë së tyre duhet të kërkojnë mbrojtje te Zoti nga e keqja e xhelozisë së njerëzve, sepse, nëse xhelozisë nuk do t’i vihet fre, atëherë do të lindë armiqësia midis njerëzve të cilët do të detyrohen të kryejnë veprime të cilat, sigurisht, do të sjellin pendim. “Dhe, ju mos jini si ai njeri që iu mburr vëllait të vet dhe Zoti nuk i dha epërsi atij, njerëzit e tij të afërt i mendonte të mëdhenj dhe xhelozia e shtyu atë në armiqësi, fanatizmin e zjarrit të mërisë ia flakëroi në zemrën tij dhe shejtani i fryu në hundën e tij kujtesën e mburrjes dhe të mendjemadhësisë e më në fund, u pendua dhe Zoti gjynahet e vrasëseve deri në Ditën e Ringjalljes ia ngarkoi atij.”

Dashuria e Zotit

Kur’ani famëlartë në suren “Al Imran”, ajeti 31, thotë: “Thuaj: ‘Nëse e doni All’llahun, atëherë ejani pas meje që All’llahu t’ju dojë, t’ju falë gjynahet tuaja, se All’llahu është Ai që fal shumë, mëshiron shumë.’”

Dashuria nuk është një pasion zemre, e brishtë dhe pa ndonjë ndikim, por ndikimi i saj duhet pasqyruar në veprat e njeriut. Ky ajet jo vetëm që i kthen përgjigje pretenduesve të dashurisë në kohën e profetit Muhammed (paqja dhe bekimet e All’llahut qofshin mbi të!), por është një parim i përgjithshëm në logjikën islame për të gjithë kohërat dhe shekujt. Ata, të cilët natë e ditë pretendojnë për dashurinë ndaj Zotit, apo figurave të ndritura pararendëse të Islamit apo ndaj njerëzve të mirë, por që në praktikë nuk i përngjasojnë aspak atyre, nuk janë gjë tjetër veçse pretendues të rremë. Ky ajet fare hapur tregon se njeriu për të tërhequr vëmendjen e Zotit dhe për të fituar dashurinë e Tij, duhet të ndjekë rrugën e Hazreti Muhammedit (paqja dhe bekimet e All’llahut qofshin mbi të!) dhe të dashurve të Zotit dhe në këtë rrugë duhet të jetë i vendosur. Në këtë mënyrë, ai që ndjek rrugën e Profetit (paqja dhe bekimet e All’llahut qofshin mbi të!) do ta meritojë shpërblimin e Zotit. Por, ai i cili ka shijuar dashurinë e Zotit ka pirë një gllënjë nga ai ujë jetëdhënës, për të përveç vëmendjes ndaj të Dashurit të vet, çdo gjë tjetër është e pavlerë.

Marrë nga **Mësimet Morale në Kur'an**

Kuptimi i karakterit të njeriut

**Njeriu, që në lindje është si një tablo e bardhë
ku mund të vizatohet çfarëdolloj figure.**

Një nga pyetjet më të rëndësishme në lidhje me njeriun është: A është njeriu i pajisur me cilësi shpirtërore qëkur lind apo është një tablo e bardhë, ku nuk është vizatuar asgjë e më pas ajo mbushet me çfarëdolloj shkrimi e vizatimi? Çdo përgjigje që japim i jep përgjigje të gjitha çështjeve të njohjes së njeriut. Për t'i dhënë një përgjigje të saktë kësaj pyetjeje, më pare, do të krahasojmë njeriun me kafshët.

Të përbashkëtat mes njeriut dhe kafshëve

Fëmija kur lind është i pajisur me disa instikte të cilat me kalimin e kohës zhvillohen dhe bëhen më të shumëllojshme, si për shembull: kur fëmija është i uritur, kërkon qumështin e nënës, ndërsa gradualisht, duke u rritur vihet në kërkim të ushqimeve të tjera. I njëjtë është edhe instikti i vetëmbrojtjes, i cili e shmang fëmijën nga rreziqe të ndryshme. Me kalimin e kohës, fëmija bëhet i vetëdijshëm dhe më luftarak, kështu që mund të përballojë rreziqe dhe shqetësime të shkallëve më të larta. Këto instikte ekzistojnë edhe tek kafshët; janë plotësisht të lindura dhe të pamësura. Pra, instiktet janë pjesa e përbashkët midis njeriut dhe kafshëve. Për këtë arsye, njeriu

shpesh klasifikohet si vazhdim i dimensionit të kafshëve.

Të veçantat mes njeriut dhe kafshëve

Studimi i jetës së njeriut ka treguar më së miri se ekzistojnë ndryshime thelbësore midis njeriut dhe kafshëve, ku mund të klasifikohen dy grupe të ndryshme:

1- Ndryshimi i parë dhe më thelbësor është se njeriu vepron në bazë të një logjike dhe zgjedhjes, pra, në bazë të këtij boshti ndërton jetën e vet, gjë që nuk ekziston te kafshët. Madje njeriu është në gjendje të mposhtë disa instikte mbi bazën e zgjedhjes dhe të logjikës dhe të veprojë në kundërshtim me instiktin e shfaqur.

2- Besnikëria ndaj vlerave njerëzore është një tjetër cilësi që e dallon njeriun nga kafshët. Disa vlera, si: kërkimi i së vërtetës, dashuria, sakrifica, ndjenja e mirësisë, që janë në kundërshtim me egon e njeriut, nuk mund të shpjegohen dot përmes botës materiale. Bota materiale nuk është në gjendje të shpjegojë martirizimin dhe sakrificën e jetës për qëllime me vlera të larta, jashtë kuadrit të instikteve. Pra, këto vlera që njeriu i qëndron besnik nuk perceptohen dot te kafshët dhe janë nivele më të larta, pasi kafshët kanë një kapacitet të kufizuar. Këto lloj cilësish, që u përmendën më lart, në çfarëdolloj shoqërie vlerësohen lart dhe konsiderohen të shenjta dhe gjithmonë janë bërë objekt nderimi për të tjerët. Pra, çdo njeri që zotëron më shumë cilësi të tilla, konsiderohet si më i plotë dhe më perfekt.

Kuptimi i karakterit

Siç u pa edhe më lart, njeriu përbëhet nga dy grupe cilësish: grupi i parë ishte grupi i instikteve që ishte i përbashkët midis njerëzve dhe kafshëve, kurse grupi tjetër ishte grupi i dytë, grupi i cilësive "të larta", ai që specifikon karakterin e njeriut, sepse grupi i parë nuk është në gjendje të përcaktojë karakterin e njeriut. Grupi i dytë, i cilësive "të larta" ekziston që me lindjen e njeriut, pra, është i formuar në gjendjen e tij fillestare, por me kalimin e kohës dhe me pjekurinë e njeriut këto cilësi gradualisht

fillojnë të lulëzojnë dhe të dallohen qartë. Pra, karakteri i njeriut në fillimin e jetës së tij ekziston në mënyrë metaforike në formën e vezëve të cilat me kalimin e kohës zhvillohen me anë të një edukimi të mbarë dhe të saktë. Në qoftë se njeriu me një edukim të rregullt arrin t'i zhvillojë në shkallë sipërore këto cilësi thuhet se ka arritur "vlerat njerëzore", ndërsa, nëse ai më anë të një edukimi të vakët apo të një keqkuptimi i zhvillon këto cilësi në kah negativ thuhet se është transformuar. Tani jemi në gjendje t'i përgjigjemi pyetjes së trajtuar në fillim të këtij kapitulli: A është njeriu i pajisur me cilësi shpirtërore qëkur lind apo është një tablo e bardhë, ku nuk është vizatuar asgjë e më pas ajo mbushet me çfarëdolloj shkrimi e vizatimi? Përgjigja është e qartë: njeriu, që në lindje është si një tablo e bardhë ku mund të vizatohet çfarëdolloj figure. Vërtet, që në fillim karakteri i tij është i përcaktuar por është i pazhvilluar në aspektin pozitiv të tij. Pra, njeriu ka të injektuar që në fillim shpirtin dhe aftësinë e të përsosurit, por i duhet shumë punë për të arritur këtë përsosmëri.

Marrë nga Njohje Islame

Intervistë

me drejtorin e kolegjit iranien “Saadi”, z. Asghari

-I nderuar z. Asghari, pas një eksperience 5-vjeçare si drejtues i kësaj shkolle në Shqipëri çfarë mund të na thoni në lidhje me strukturën dhe organizimin e kësaj shkolle?

Kolegji “Saadi” ka filluar aktivitetin e tij në vitin 2001 me leje të Ministrisë së Arsimit. Kane kaluar 8 vjet nga hapja e kësaj shkolle. Qëllimi i hapjes së saj ka qenë gjithnjë dhënia e pandarë e dijes dhe e edukimit. Për këtë jemi përpjekur të përdorim metodat më bashkohore të mësimdhënies duke harmonizuar kështu ato të marra nga Lindja me ato të Perëndimit. Kjo përzgjedhje për të shkrirë në bashkëveprim këto metoda është shfrytëzuar në mënyrë që nxënëset të njihen njëkohësisht dhe me shkrirjen e modernes me tradicionalen. Në shkollën tonë përveç zhvillimit të programeve të përgjithshme mësimore, nxënëset njihen me gjuhën, kulturën dhe historinë perse, fakt ky që e bën shkollën tonë të veçantë.

-Mund të na thoni disa karakteristika të shkollës suaj?

Si çdo institucion që funksionon me një qëllim të

caktuar për të arritur objektivat e tij edhe kolegji “Saadi” ka disa karakteristika të organizimit të punës, të procesit mesimoro-edukativ, ndër të cilat do të nxirra në pah:

* Shkolla jonë funksionon në sistemin me konvikt duke zgjedhur kështu t’i realizojmë më mirë synimet tona, por ne kemi krijuar, gjithashtu, mundësitë për ato nxënëse që kanë dëshirë të ndjekin sistemin ditor.

* Duhet theksuar fakti se pas studimeve të shumta që kemi bërë për kolegjet më në zë si në Amerikë ashtu edhe në Europë, kemi konstatuar se kolegjet e ndara vetëm për vajza ose vetëm për djem janë më frytdhënëse. Duke dashur, gjithashtu, që të kishte dhe një organizim efektiv të procesit edukues zgjodhëm që shkolla jonë të jetë e llojit të shkollës vetëm për vajza.

* Një tipar tjetër shumë i rëndësishëm që e karakterizon shkollën tonë është harmonizimi i kulturave të ndryshme, e kjo vjen nga qëndrimi në një ambient të përbashkët i vajzave nga vende të ndryshme të Shqipërisë, Kosovës e Maqedonisë.

* Në kuadër të proceseve mësimore dhe edukative janë organizuar seminare dhe workshope të ndryshme me praninë e profesorëve të shquar nga Amerika, Franca, Anglia, Irani, Shqipëria e Kosova.

* Shumë lëndë në procesin mësimor kanë parësore edhe vendosjen e njohurive në praktikë. Për të realizuar

këtë, shkolla jonë ndër vite ka organizuar ekspedita dhe ekskursione. Çdo vit udhëtimet me nxënëset kanë qenë të pandashme nëpër qytete të ndryshme të Shqipërisë, në Kosovë, Bosnje Hercegovinë, Iran etj. Kjo zgjedhje, në fakt, ka ndihmuar nxënëset në zgjerimin e horizontit të tyre kulturor, por duke u ofruar kështu dhe një shembull të mirë për të qenë të afta të lidhin teorinë me praktikën.

-Po rreth zhvillimit të artit në shkollën tuaj çfarë mund të na thoni?

Njeriu tregon botën e tij shpirtërore kur nxjerr në pah bukuritë e botës me anë të artit. Vajzat e kolegjit, në fakt, tashmë janë si një familje e madhe. Ato jetojnë së bashku dhe disa nga momentet më të këndshme të jetës së tyre janë kur ato janë kreative. Në shkollën tonë botohet revista "Pena e Saadi-ut", ku vajzat mund të shprehin talentin e tyre të shkruarit. Gjithashtu, në shkollë organizohen programe të shumta, ku secila nga nxënëset mund të shprehë talentin që fsheh brenda vetes në fusha të ndryshme. Grupi i korit të muzikës ka kënduar më shumë se 40 këngë në gjuhë të ndryshme: shqip, persisht, anglisht, arabisht, madje për të përshëndetur nxënëset e kolegjit iranian në Bosnje, nxënëset tona kënduan këngë në gjuhën boshnjake. Më duhet të them se nxënëset janë shumë të talentuara edhe në aktrim. Ato kanë sjellë në skenë pjesë të ndryshme teatrale, të cilat, me të vërtetë, janë duartrokatur nga personalitete të shumta për talentin akrues të shprehur mjaft mirë.

-Ç'mund të na thoni për brezat që dalin nga kolegji "Saadi"?

Këtë vit del brezi i pestë i maturanëve të shkollës sonë. Rezultatet që maturantët tona kanë arritur nëpër konkurse

kanë qenë tepër të kënaqshme, pasi të gjitha kanë vazhduar studimet në universitete, qofshin ato shtetërore apo private. Me shumë rëndësi është të përmendet faktin se marrëdhëniet e tyre me kolegjin vazhdojnë të jenë ende tepër të forta. Në mesin e vajzave tona, për arsye se për ne ato ngelen të tilla, ka nga ato që shkruajnë libra, artikuj të ndryshëm, merren me organizime programesh të ndryshme dhe ne i mbështesim vazhdimisht në projektet e tyre, pasi ato shihen si pjesë e familjes së madhe të kolegjit.

-Së fundi, çfarë do t'ju thoni nxënëseve që dëshirojnë të bëhen pjesë e familjes suaj të "Saadi"?

Dyert tona janë të hapura për çdo nxënëse që është në kërkim të dijes dhe kulturës. Gjithashtu, sigurojmë bursa për më të mirat në konkursin e pranimit. Ne po përpiqemi të kontribuojmë në ndërtimin e një të ardhmeje të ndritur të nxënëseve tona, sepse një e ardhme e mirë është rezultat i një edukimi të mirë.

Ju faleminderit Z. Asghari dhe ju uroj suksese në punën tuaj kaq fisnike!

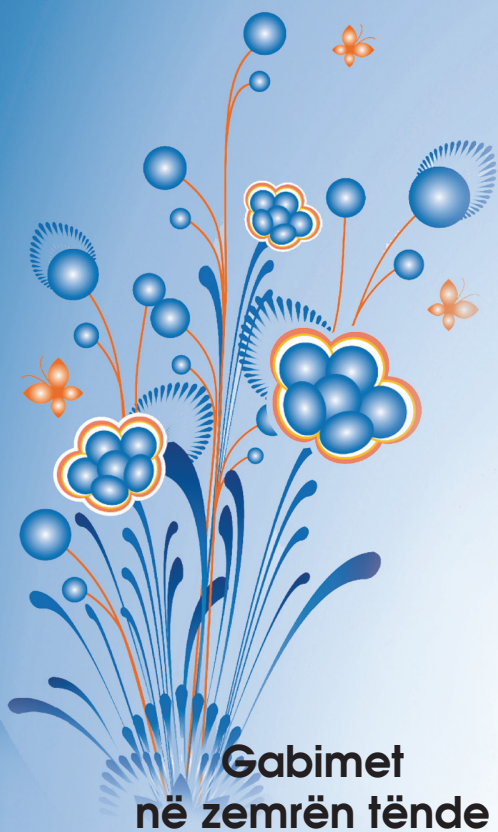
Rreth aktivitetit të organizuar me rastin e ditëlindjes së Profetit Muhammed

(paqja dhe bekimet e All'Ilahut qofshin mbi të!)

Me rastin e ditëlindjes së Profetit Muhammed grupi artistik i shkollës sonë organizoi një program festiv në ambjentet e Shtëpisë së Officerave, Tiranë. Me këtë rast ishin ftuar miq nga vendi si dhe miq të ardhur nga Irani. Programi i përgatitur nën kujdesin e mësuesit të muzikës Luan Sula ishte i larmishëm dhe përcolli shumë emocione tek të pranishmit. Kori këndoi këngë në tre gjuhë: shqip, persisht dhe anglisht dhe shpesh bëri që edhe salla të këndonte bashkë me të. Për t'u vlerësuar ishte dhe pjesa e vënë në skenë nga nxënëset tona "Historia e Ibrahimit". Nxënëset aktruan me shumë seriozitet dhe arritën që secila ta sjellë shumë bukur për të pranishmit personazhin e saj dhe të përçojë tek spektatori mesazhin nëpërmjet fjalës dhe gjesteve.

Në këtë aktivitet përshëndetën drejtues të shkollës, si dhe, ambasadori i Republikës Islamike të Iranit, i cili vlerësoi aktivitetin dhe theksoi se modeli i Profetit Muhammed është një busull për këdo që synon të arrijë lumturinë dhe të jetë i suksesshëm në çdo fushë.

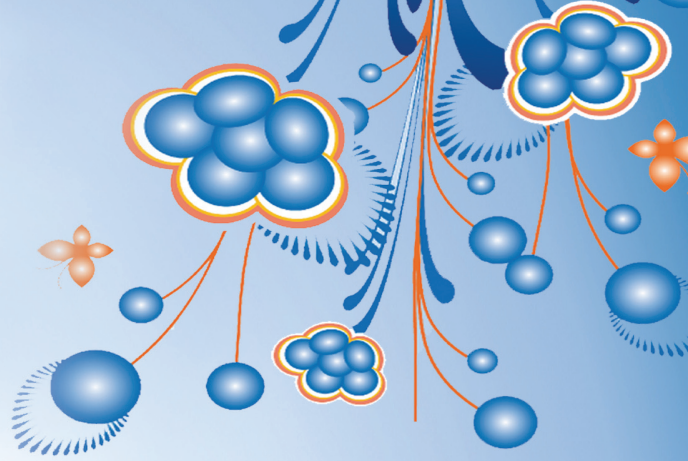
Ky aktivitet ishte në vazhden e aktiviteteve kulturore që organizon shkolla jonë dhe në muajt në vazhdim ne do të kemi aktivitete të reja që do të kurorëzohen me aktivitetin përmbyllës të festës së maturës 2008-2009.

Gabimet në zemrën tënde

Të gabosh veten dëmton
zemrën tënde e mundon
nuk mundon të tjerët
me gabimet e tua
ose me qëllimet e tua
mashton veten
Të largohesh nga mëshira e Zotit
të largohesh nga dituria
të largohesh nga Kur'ani
gjynahet zemrën tënde e rëndojnë
Gaboresh se me veprimet e tua
do të arrish çka dëshiron
gabon shumë...
Pastroje zemrën tënde
nga gabimet dhe gjynahet
pastroje me pendim të sinqertë te
All'llahu i Madhëruar
pastroje me leximin e Kur'anit
pastroje duke dërguar salavat për
profetët
pastroje zemrën tënde
si uji i deteve
si drita e hënës

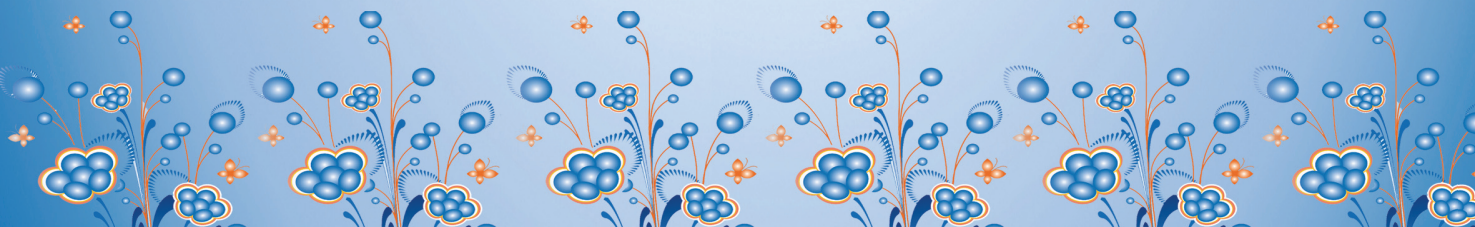
Ilda Roshi

I lutem Mëshirëplotit

Këto lot që i derdh për Ty
këto lot që rrjedhin nga këta sy
të lutem All'llah m'i këmbë me
mëshirë
të më mbrojë nga ajo që kam frikë
Nuk dua të mbetem e ngurtë
nuk dua të tretim në humnerë
Ditën e Gjykimit s'më ndihmon
askush
vetëm All'llahu me mëshirën e Vet
Por a do të kem guxim
t'i kërkoj mëshirë atë ditë?
Në dynja eca gjithë përtim
në çdo punë ngeca: ta vë në
zbatim?
Frikësohem kur Ahiretin e mendoj
e dua që veten ta shpëtoj
Në ditët e Ramazanit
i lutem Mëshirëplotit
i lutem më të Lartit
i lutem vetëm Zotit
O All'llah, o Zotit im
je Ti që mbulon me Rahmet
je Ti që pranon çdo pendim
Na udhëzo në këtë jetë
O All'llah, Ti që gjendesh pranë
sidomos në Ramazan
i afroresh kujtdo që lutet
dhe e mbulon me Rahmet
Ah sikur çdo muaj të jetë Ramazan
muaj mëshire ku All'llahu fal...

Majlinda Ndreca

Emisioni

"NEKTARI I XHUMASË"

Xhumaja, dita më e bukur e javës.
Xhumaja, dita e shoqërisë dhe e bashkimit të zemrave.
Xhumaja, simboli i unitetit të myslimanëve.
Xhumaja, lulishte me lule të shumta me të cilat zbukurohet shpirti.
Ejani çdo të xhuma të shëtisim në kopshtin e mbushur me dije, të mbledhim së bashku nektarin e luleve të saj e të kënaqemi me to.

Çdo ditë të xhuma jemi me ju nëpërmjet emisionit "NEKTARI I XHUMASË"

i cili përmban rubrika të këndshme fetare dhe kur'anore.
Nga ora 9:00 deri në 10:30, në frekuencat 93.6 MHz, radio "NACIONAL".

Prezanton Fondacioni i Kur'anit

Emisioni

"TROKITJE SHPIRTËRORE"

"Kur robtë e Mi të pyesin për Mua, Unë jam afër, i përgjigjem lutjeve të lutësit, kur ai më lutet Mua. Prandaj, le t'i përgjigjen thirrjes Sime dhe le të më besojnë Mua, për të qenë të udhëzuar në rrugë të drejtë." Momente trokitjeje! Moment i shtrenjtë!

Më i shtrenjtë se qindra momente trokitjesh. Momente Selami! Përshëndetje që përveç gjuhës së përligjur nuk mund t'i shprehë askush... Është moment malli, që përveç zemrës nuk njih gjuhë tjetër t'i përgjigjet.

Është zëri i thyer që kërkon oksigjen; oksigjen shpëtimtar për zemrën e drobitur rrugëtimeve të gjata. Janë çaste loti! Lot që bashkohet mrekullueshëm me rrezatimet e shpirtit i cili thërret: "Zoti ynë; ne dëgjuam një thirrës që ftonte për besim e thoshte: 'të besoni Zotin tuaj. E ne, besuam!' Nën himnin e kësaj thirrjeje madhështore, ne trokasim tek Ty, Zoti ynë; me lutjet tona, me përgjërimet tona, me bindje dhe shpresë vetëm tek mirësitë dhe bujaria Jote. O Zoti ynë, ne të thërrasim Ty me zë të lartë, me sy të përlotur, me zemër të singertë dhe shpirt të pastër: "Na e jep shpërblimin që na ke premtuar nëpërmjet të dërguarve të Tu dhe mos na poshtëro Ditën e Kijametit! Se me të vërtetë, Ti je Ai që nuk e shkel premtimin." Ky zë që thërret, kjo zemër që digjet, këta sy që lotojnë, ky shpirt që ka mall, është ngjitur në lartësi për të kërkuar ëmbëlsinë e besimit që tashmë është takuar me "TROKITJE SHPIRTËRORE." Çdo ditë të Enjte në frekuencat 93.6 MHz në orën 18:00 deri në 19:30 minuta pjesë nga Kur'ani Fisnik, lutja Komejl, rubrika, minirubrika e shumë të tjera sjell për ju emisioni "TROKITJE SHPIRTËRORE".

Prezanton shoqata "Fladi"

MËSIMI PËRMENDËSH I SURES "MERJEM"

Fondacioni i Kur'anit në vazhdimësi të veprimtarisë së tij në lidhje me mësimin e leximit dhe hifzit të Kur'anit Kerim, këtë herë prezanton një program të ri: Mësimi përmendësh i sures "Merjem".

Ky program është vetëm për vajza dhe gra.

Ditët e mësimit janë: e Hënë, e Mërkurë, e Premte; orari 11:00 deri 12:30.

Kursantet që dalin me rezultate të kënaqshme pajisen me certifikata (dëshmi) dhe për më të mirat ka shpërblime. Për vajzat dhe gratë që e kanë përfunduar mësimin e sures të paraqiten për provimin e saj. Mundësi për mësimin e saj kanë edhe fillestaret sepse u ofrohet klasë e veçantë.

Për informacione të mëtejshme kontaktoni në adresën:

Fondacioni i Kur'anit, rruga Hoxha Tahsim nr. 168, tel & fax (04) 2 377 311.

Ju mirëpresim!

www.fqurani.com

